STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W ZAGRANICZNEJ INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
OBJĘTEJ NADZOREM POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W SŁUPSKU

PREAMBUŁA

Standardy Ochrony Małoletnich w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej objętej nadzorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku zostały opracowane w celu zapewnienia każdemu dziecku przebywającemu w tej formie pieczy warunków gwarantujących poszanowanie jego praw, godności, prywatności, bezpieczeństwa oraz prawidłowego rozwoju.

Dobro i bezpieczeństwo dziecka stanowią nadrzędną zasadę wszystkich działań podejmowanych wobec dzieci. Każda osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem, pracująca z dziećmi, świadcząca na ich rzecz pomoc lub usługi, a także mająca z nimi kontakt w związku z pobytem w domu, jest zobowiązana do poszanowania praw dziecka, jego granic oraz reagowania na wszelkie sytuacje mogące wskazywać na krzywdzenie, przemoc, zaniedbanie, wykorzystanie lub inne zagrożenie jego dobra.

Szczególną uwagę należy zwracać na sytuację dzieci, które ze względu na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, szczególne potrzeby rozwojowe lub komunikacyjne, barierę językową albo inne okoliczności mogą mieć ograniczoną możliwość samodzielnego rozpoznania zagrożenia, wyrażenia sprzeciwu lub zwrócenia się o pomoc.

Dziecko ma prawo do informacji o przysługujących mu prawach, zasadach bezpiecznych relacji oraz dostępnych sposobach uzyskania pomocy. Informacje te przekazuje się w sposób dostosowany do wieku, możliwości rozwojowych i komunikacyjnych dziecka oraz w języku dla niego zrozumiałym.

Każde zgłoszenie dotyczące możliwości krzywdzenia dziecka traktowane jest z należytą powagą. Dziecko ani osoba dokonująca zgłoszenia w dobrej wierze nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji z tego powodu.

Standardy mają charakter przede wszystkim **zapobiegawczy i ochronny**. Określają zasady bezpiecznych relacji, sposoby zgłaszania niepokojących zdarzeń, obowiązki osób dorosłych, zasady podejmowania interwencji oraz działania służące wsparciu dziecka po ujawnieniu lub podejrzeniu krzywdzenia.

Rozdział I
Postanowienia ogólne, zakres stosowania i definicje
§ 1. Cel Standardów

1. Standardy określają zasady ochrony małoletnich przebywających w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej objętej nadzorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.
2. Celem Standardów jest w szczególności:
    1) zapobieganie krzywdzeniu dzieci i naruszaniu ich praw;

2) określenie zasad bezpiecznych relacji pomiędzy osobami dorosłymi a dziećmi oraz pomiędzy samymi dziećmi;
3) umożliwienie dzieciom bezpiecznego i dostępnego zgłaszania sytuacji niepokojących;
4) określenie obowiązków osób sprawujących opiekę nad dziećmi oraz innych osób mających kontakt z dziećmi w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia ich krzywdzenia;
5) zapewnienie jednolitego sposobu podejmowania, dokumentowania i monitorowania interwencji;
6) zapewnienie dziecku odpowiedniej ochrony i wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia;
7) prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących przemocy, ochrony granic, bezpieczeństwa w Internecie oraz sposobów uzyskania pomocy.

3. Stosowanie Standardów nie wyłącza obowiązku podejmowania działań wynikających z przepisów prawa, w szczególności obowiązku niezwłocznego powiadomienia właściwych służb lub instytucji w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka albo podejrzenia popełnienia przestępstwa.

§ 2. Zakres stosowania

1. Standardy stosuje się we wszystkich domach (miejscach), w których przebywają dzieci w ramach zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej objętej nadzorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.
2. Do przestrzegania Standardów, odpowiednio do zakresu wykonywanych zadań oraz charakteru kontaktu z dzieckiem, zobowiązani są w szczególności:
   1) opiekunowie prawni dzieci ustanowieni przez władze kraju pochodzenia;
   2) osoby wykonujące bieżące czynności opiekuńcze i wychowawcze;
   3) pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku wykonujący zadania związane z pieczą zagraniczną;
   4) psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, fizjoterapeuci oraz inni specjaliści pracujący z dziećmi;
   5) osoby wykonujące zadania na podstawie umów cywilnoprawnych lub w ramach usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne, jeżeli mają kontakt z dziećmi;
   6) wolontariusze, praktykanci, stażyści oraz inne osoby dopuszczone do wykonywania działań z udziałem dzieci;
   7) osoby odwiedzające dom – w zakresie zasad dotyczących pobytu w domu i kontaktu z dziećmi;
   8) inne osoby, które w związku z wykonywanymi zadaniami lub za zgodą opiekuna prawnego mają bezpośredni kontakt z dziećmi.
3. Osoby odwiedzające dom podlegają ponadto zasadom dotyczącym odwiedzin, rejestracji wizyt, poszanowania prywatności i granic dzieci oraz wykonywania zdjęć i nagrań.
4. Standardy stosuje się niezależnie od obywatelstwa, płci, stanu zdrowia, niepełnosprawności, pochodzenia, języka, sytuacji rodzinnej lub innych cech dziecka.

§ 3. Definicje

Ilekroć w Standardach jest mowa o:

1. **Standardach** – należy przez to rozumieć niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej objętej nadzorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku;
2. **PCPR** lub **Centrum** – należy przez to rozumieć Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku;
3. **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku;
4. **zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej** – należy przez to rozumieć zagraniczną instytucjonalną pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów prawa (grupa wrażliwa), nad którą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku wykonuje zadania określone w odrębnych przepisach;
5. **domu** – należy przez to rozumieć miejsce tymczasowego zakwaterowania i sprawowania bieżącej opieki nad dzieckiem lub grupą dzieci pozostających w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej;
6. **dziecku** lub **małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18. roku życia i pozostaje w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej objętej nadzorem PCPR;
7. **opiekunie prawnym dziecka** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentowania dziecka lub sprawowania nad nim opieki zgodnie z przepisami prawa oraz rozstrzygnięciami właściwych organów wyznaczony przez władzę kraju pochodzenia;
8. **osobie sprawującej bieżącą opiekę** – należy przez to rozumieć osobę wykonującą w domu codzienne czynności opiekuńcze, wychowawcze lub wspierające wobec dzieci, niezależnie od podstawy wykonywania tych czynności;
9. **Koordynatorze zagranicznej pieczy zastępczej** – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną do koordynowania działań dotyczących funkcjonowania zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz współpracy pomiędzy domami a PCPR;
10. **osobie pracującej z dzieckiem** – należy przez to rozumieć każdą osobę, która w związku z zatrudnieniem, wykonywaniem usług, wolontariatem, praktyką, stażem lub inną formą współpracy pozostaje w bezpośrednim kontakcie z dzieckiem;
11. **osobie odwiedzającej** – należy przez to rozumieć osobę, która nie sprawuje stałej opieki nad dziećmi ani nie wykonuje regularnie zadań w domu, a przebywa w nim w związku z wizytą prywatną, służbową, kontrolną, pomocową lub z innego uzasadnionego powodu;
12. **krzywdzeniu dziecka** – należy przez to rozumieć każde działanie lub zaniechanie naruszające lub mogące naruszyć bezpieczeństwo, zdrowie, godność, prawa lub prawidłowy rozwój dziecka, w szczególności przemoc fizyczną, psychiczną lub seksualną, zaniedbanie, wykorzystanie, przemoc rówieśniczą, cyberprzemoc albo inne nadużycie wobec dziecka;
13. **incydencie dotyczącym ochrony dziecka** – należy przez to rozumieć zdarzenie, zachowanie, informację lub okoliczność mogącą wskazywać na krzywdzenie dziecka, naruszenie jego praw albo zagrożenie jego bezpieczeństwa, niezależnie od tego, czy w chwili zgłoszenia okoliczności te zostały potwierdzone;

14. **zgłoszeniu** – należy przez to rozumieć przekazanie informacji o podejrzeniu lub stwierdzeniu krzywdzenia dziecka, naruszenia jego praw albo wystąpienia innego zdarzenia mogącego zagrażać jego bezpieczeństwu;
15. **interwencji** – należy przez to rozumieć działania podejmowane po uzyskaniu informacji o możliwości krzywdzenia dziecka, zmierzające w szczególności do zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, ustalenia okoliczności zdarzenia, udzielenia dziecku pomocy oraz – jeżeli jest to wymagane – zawiadomienia właściwych służb lub instytucji;
16. **Zespole Interwencyjnym** – należy przez to rozumieć zespół osób wskazanych w Standardach do oceny sytuacji dziecka oraz prowadzenia lub wspierania działań interwencyjnych;

Rozdział II
Prawa dziecka i podstawowe zasady jego ochrony

§ 4. Podstawowe zasady ochrony dziecka

1. Dobro, bezpieczeństwo, godność i prawa dziecka stanowią nadrzędne kryterium wszystkich działań podejmowanych wobec dziecka.
2. Każde dziecko traktowane jest podmiotowo i z szacunkiem, z uwzględnieniem jego wieku, stopnia rozwoju, stanu zdrowia, niepełnosprawności, potrzeb emocjonalnych i komunikacyjnych, sytuacji osobistej oraz doświadczeń mogących wpływać na jego funkcjonowanie.
3. Niedopuszczalne jest różnicowanie sposobu traktowania dzieci ze względu na ich pochodzenie, obywatelstwo, język, płeć, stan zdrowia, niepełnosprawność, sytuację rodzinną, wyznanie lub inne cechy osobiste.
4. Dziecko ma prawo do informacji dotyczących jego sytuacji, przysługujących mu praw i dostępnych form pomocy, przekazywanych w sposób dostosowany do jego wieku, możliwości rozwojowych i komunikacyjnych oraz w języku dla niego zrozumiałym.
5. Działania dotyczące dziecka podejmuje się w sposób możliwie najmniej ingerujący w jego prywatność, autonomię i poczucie bezpieczeństwa.

§ 5. Prawa dziecka

1. Każde dziecko ma prawo w szczególności do:
    1) bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;
    2) poszanowania godności, prywatności, intymności i granic osobistych;
    3) ochrony przed wszelkimi formami przemocy, krzywdzenia, wykorzystywania, zaniedbania i poniżającego traktowania;
    4) bycia wysłuchanym i wyrażania własnego zdania w sprawach, które go dotyczą;
    5) wyrażenia sprzeciwu wobec zachowania powodującego dyskomfort, lęk lub naruszającego jego granice;
    6) uzyskania odpowiedniej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, zdrowotnej lub innego wsparcia;
    7) zgłoszenia sytuacji, która je niepokoi lub może świadczyć o krzywdzeniu jego albo innego dziecka;
    8) korzystania z dostępnych sposobów zgłoszenia, w tym bezpośredniej rozmowy, telefonu całodobowego, formularza i kodu QR;

9) informacji o tym, gdzie i do kogo może zwrócić się o pomoc;
10) ochrony przed negatywnymi konsekwencjami dokonania zgłoszenia w dobrej wierze.

2. Dziecko nie ma obowiązku udowadniania, że zostało skrzywdzone. Do podjęcia reakcji wystarczają informacje lub okoliczności mogące wskazywać na zagrożenie jego bezpieczeństwa.
3. Odmowa, milczenie, wycofanie, płacz, nagła zmiana zachowania lub inne sygnały mogące świadczyć o dyskomforcie dziecka wymagają uważnej reakcji osoby dorosłej i nie mogą być automatycznie traktowane jako nieposłuszeństwo.

§ 6. Dzieci wymagające szczególnego wsparcia

1. Szczególnej uwagi wymagają dzieci, które ze względu na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, trudności komunikacyjne, doświadczenie przemocy, traumę, rozłąkę z rodziną lub inne okoliczności mogą mieć ograniczoną możliwość samodzielnego rozpoznania zagrożenia, wyrażenia sprzeciwu albo zwrócenia się o pomoc.
2. Komunikację z dzieckiem dostosowuje się do jego możliwości, wykorzystując w razie potrzeby prosty język, materiały graficzne, piktogramy, komunikację wspomagającą, pomoc tłumacza lub osoby wspierającej.
3. Brak możliwości werbalnego zgłoszenia krzywdzenia nie może być podstawą do zaniechania reakcji.
4. Bariera językowa, niepełnosprawność ani trudności komunikacyjne nie mogą ograniczać prawa dziecka do wyrażenia zdania, dokonania zgłoszenia ani uzyskania pomocy.

§ 7. Sygnały mogące wskazywać na krzywdzenie dziecka

1. Osoby sprawujące opiekę i pracujące z dziećmi powinny zwracać uwagę na zachowania, stan dziecka lub inne okoliczności mogące wskazywać na jego krzywdzenie.
2. Sygnałami wymagającymi szczególnej uwagi mogą być w szczególności:
   1) niewyjaśnione lub powtarzające się urazy, obrażenia albo dolegliwości;
   2) nagła lub wyraźna zmiana zachowania, w szczególności wycofanie, lęk, nadmierna czujność, agresja, apatia lub trudności ze snem;
   3) wyraźny lęk przed określoną osobą, miejscem lub sytuacją;
   4) oznaki zaniedbania podstawowych potrzeb dziecka, w tym higienicznych, zdrowotnych, żywieniowych lub emocjonalnych;
   5) zachowania, wypowiedzi lub wiedza o charakterze seksualnym nieadekwatne do wieku i rozwoju dziecka albo inne sygnały mogące wskazywać na naruszenie jego intymności;
   6) nagłe zmiany w sposobie korzystania z telefonu lub Internetu, lęk związany z otrzymywanymi wiadomościami, szantaż, groźby lub ukrywanie kontaktów internetowych;
   7) bezpośrednia lub pośrednia informacja dziecka o krzywdzeniu jego albo innego dziecka.
3. Pojedynczy sygnał nie przesądza, że dziecko jest krzywdzone. Wymaga jednak uważnej obserwacji, a w przypadku powstania podejrzenia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka – reakcji zgodnej ze Standardami.

Rozdział III
Zasady bezpiecznych relacji osób dorosłych (opiekunów, specjalistów oraz innych pracowników) z dziećmi

§ 8. Zasady relacji z dzieckiem

1. Relacje osób dorosłych z dziećmi opierają się na szacunku, cierpliwości, życzliwości, odpowiedzialności i poszanowaniu granic dziecka.
2. Osoba dorosła:
    1) komunikuje się z dzieckiem spokojnie i w sposób dla niego zrozumiały;
    2) wysłuchuje dziecka i umożliwia mu wyrażenie własnego zdania;
    3) respektuje jego prywatność, intymność i granice;
    4) zachowuje profesjonalny charakter relacji;
    5) wykorzystuje swoją pozycję i uprawnienia wyłącznie w celu zapewnienia dziecku opieki, bezpieczeństwa, wychowania lub odpowiedniego wsparcia.
3. W przypadku wątpliwości, czy określona forma kontaktu jest właściwa, osoba dorosła powinna powstrzymać się od działania, które mogłoby naruszyć granice dziecka i skonsultować sytuację z Koordynatorem lub właściwym specjalistą.

§ 9. Zachowania niedozwolone wobec dziecka

1. Niedopuszczalne jest w szczególności:
    1) stosowanie przemocy fizycznej, w tym bicia, popychania, szarpania, szczypania lub zadawania bólu w inny sposób;
    2) stosowanie kar cielesnych;
    3) wyśmiewanie, poniżanie, zawstydzanie, obrażanie lub ośmieszanie dziecka;
    4) grożenie, zastraszanie, szantażowanie lub wywieranie presji psychicznej;
    5) stosowanie metod wychowawczych opartych na strachu, upokorzeniu lub izolowaniu dziecka;
    6) wykorzystywanie przewagi wieku, funkcji, zależności lub szczególnej sytuacji życiowej dziecka;
    7) podejmowanie wobec dziecka zachowań seksualnych lub seksualizujących;
    8) nakłanianie dziecka do wykonywania, przesyłania lub udostępniania zdjęć albo nagrań o charakterze intymnym;
    9) naruszanie prywatności lub intymności dziecka bez uzasadnionej potrzeby związanej z opieką, zdrowiem lub bezpieczeństwem;
    10) budowanie z dzieckiem ukrytej, zależnościowej lub uprzywilejowanej relacji;
    11) nakłanianie dziecka do zachowania w tajemnicy informacji dotyczących przemocy, krzywdzenia, przekraczania granic lub niewłaściwego kontaktu;
    12) nakłanianie dziecka do ukrywania kontaktu z osobą dorosłą lub usuwania wiadomości;
    13) przekazywanie pieniędzy, prezentów lub innych korzyści w zamian za określone zachowanie, informację, milczenie lub utrzymywanie kontaktu;
    14) wykorzystywanie dziecka do zaspokajania własnych potrzeb emocjonalnych, osobistych lub finansowych;
    15) udostępnianie dziecku alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych niedozwolonych substancji;

16) sprawowanie opieki nad dzieckiem pod wpływem takich substancji.

2. Zachowania wymienione w ust. 1 są niedopuszczalne niezależnie od tego, czy występują w domu, poza domem, podczas wyjazdu, za pośrednictwem Internetu, telefonu lub innych środków komunikacji.

§ 10. Kontakt fizyczny i pomoc w czynnościach osobistych

1. Kontakt fizyczny z dzieckiem jest dopuszczalny, jeżeli jest uzasadniony sytuacją, bezpieczny, odpowiedni do wieku i potrzeb dziecka oraz respektuje jego granice.
2. Może on obejmować w szczególności:
   1) pomoc w codziennym funkcjonowaniu;
   2) czynności pielęgnacyjne lub higieniczne, jeżeli dziecko wymaga pomocy;
   3) leczenie, rehabilitację i udzielanie pierwszej pomocy;
   4) ochronę dziecka przed bezpośrednim zagrożeniem;
   5) kontakt wspierający lub pocieszający, jeżeli dziecko go akceptuje.
3. Pomoc przy czynnościach higienicznych, ubieraniu, leczeniu lub innych czynnościach ingerujących w prywatność dziecka ogranicza się do zakresu niezbędnego i wykonuje z poszanowaniem jego godności, intymności oraz możliwie największej samodzielności.
4. Sprzeciw dziecka wobec kontaktu fizycznego należy respektować, z wyjątkiem sytuacji, gdy określone działanie jest konieczne dla ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa dziecka albo innych osób.

§ 11. Kontakty indywidualne i komunikacja z dzieckiem

1. Indywidualna rozmowa, konsultacja, terapia lub inna forma pracy z dzieckiem może odbywać się bez obecności innych osób, jeżeli jest uzasadniona charakterem czynności i służy dobru dziecka.
2. Taki kontakt powinien odbywać się w sposób przejrzysty, z poszanowaniem prywatności dziecka oraz możliwością ustalenia, gdzie i z kim dziecko przebywa.
3. Kontakt osoby pracującej z dzieckiem poza miejscem wykonywania obowiązków powinien pozostawać związany z realizacją zadań opiekuńczych, służbowych lub specjalistycznych.
4. Prywatne spotkania, ukryte kontakty telefoniczne lub internetowe oraz inne formy relacji niezwiązane z wykonywanymi zadaniami są niedopuszczalne.

§ 12. Prezenty, pieniądze i inne korzyści

1. Przekazywanie dziecku pieniędzy, prezentów lub innych korzyści odbywa się zgodnie z zasadami przyjętymi w domu i nie może prowadzić do powstania zależności, uprzywilejowania dziecka ani oczekiwania określonego zachowania.
2. Drobne upominki związane z uroczystościami, wydarzeniami grupowymi lub zajęciami są dopuszczalne.
3. Niedopuszczalne jest przyjmowanie od dziecka pieniędzy lub wartościowych przedmiotów na własny użytek.

§ 13. Postępowanie w przypadku naruszenia zasad

1. Każda osoba, która zauważy naruszenie zasad bezpiecznych relacji albo uzyska informację mogącą wskazywać na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka, jest

zobowiązana podjąć działania zgodnie z zasadami zgłaszania i interwencji określonymi w dalszej części Standardów.
2. W pierwszej kolejności należy zapewnić dziecku bezpieczeństwo.

§ 14. Bezpieczne dopuszczanie osób do pracy z dziećmi

1. Osoby podejmujące pracę lub inną działalność związaną z bezpośrednim kontaktem z dziećmi podlegają przed dopuszczeniem do wykonywania tych zadań weryfikacji w zakresie wymaganym przepisami prawa.
2. W ramach weryfikacji pozyskuje się wymagane prawem informacje, dokumenty i oświadczenia.
3. Dokumenty dotyczące weryfikacji przechowuje się w dokumentacji właściwej dla danej osoby.
4. Osoby, wobec których występują prawne przeszkody do wykonywania działalności związanej z dziećmi, nie mogą zostać dopuszczone do takiej działalności.

Rozdział IV
Bezpieczne relacje pomiędzy dziećmi

§ 15. Zasady relacji pomiędzy dziećmi

1. Relacje pomiędzy dziećmi powinny opierać się na wzajemnym szacunku, poszanowaniu godności, prywatności, odmienności oraz granic osobistych.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec innego dziecka w szczególności:
    1) przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej;
    2) gróźb, zastraszania, nękania, poniżania, ośmieszania lub wykluczania;
    3) wymuszania pieniędzy, przedmiotów, usług lub określonych zachowań;
    4) zabierania, ukrywania lub niszczenia rzeczy;
    5) wykorzystywania przewagi wieku, siły, sprawności, pozycji w grupie lub zależności innego dziecka;
    6) naruszania prywatności, przeglądania bez zgody telefonu, korespondencji lub innych prywatnych treści;
    7) wykonywania lub rozpowszechniania bez zgody zdjęć, nagrań lub informacji dotyczących innego dziecka;
    8) zachowań o charakterze seksualnym naruszających granice, bezpieczeństwo albo dostosowanie do wieku i rozwoju dziecka;
    9) cyberprzemocy oraz innych zachowań krzywdzących przy wykorzystaniu Internetu lub urządzeń elektronicznych.
3. Żart, zabawa, zwyczaj grupowy ani presja innych dzieci nie usprawiedliwiają zachowania powodującego ból, strach, poniżenie lub naruszenie granic dziecka.
4. Dziecko ma prawo odmówić udziału w sytuacji powodującej dyskomfort, odejść oraz zwrócić się o pomoc do zaufanej osoby dorosłej.

§ 16. Konflikt a przemoc rówieśnicza

1. Konflikt pomiędzy dziećmi nie jest automatycznie traktowany jako przemoc.
2. Przy ocenie sytuacji bierze się pod uwagę w szczególności:
    1) charakter i intensywność zachowania;
    2) jego powtarzalność;

3) różnicę wieku, siły, sprawności lub pozycji dzieci;
4) występowanie strachu, podporządkowania lub zależności;
5) skutki zdarzenia dla dziecka.

3. Zwykły konflikt może być rozwiązywany poprzez rozmowę, ustalenie granic i naprawienie szkody.
4. Nie stosuje się mediacji ani wspólnej konfrontacji, jeżeli mogłaby narazić dziecko krzywdzone na dalszy lęk, presję lub ponowne krzywdzenie.
5. Przemoc, nękanie, wykorzystanie przewagi lub zachowania seksualne naruszające bezpieczeństwo dziecka nie mogą być traktowane wyłącznie jako konflikt.

§ 17. Reakcja na krzywdzenie pomiędzy dziećmi

1. Osoba dorosła, która zauważy lub otrzyma informację o zachowaniu zagrażającym bezpieczeństwu dziecka:
   1) przerywa zachowanie krzywdzące;
   2) zapewnia bezpieczeństwo dzieciom;
   3) w razie potrzeby zapewnia pomoc medyczną;
   4) wysłuchuje dzieci bez dokonywania przedwczesnej oceny;
   5) przekazuje informację zgodnie z zasadami zgłaszania określonymi w Standardach.
2. Od dziecka, które mogło zostać skrzywdzone, nie wymaga się natychmiastowego pojednania, przyjęcia przeprosin ani udziału we wspólnej rozmowie z dzieckiem, którego zachowanie było krzywdzące.
3. Pomoc zapewnia się zarówno dziecku, które doświadczyło krzywdzenia, jak i – odpowiednio do potrzeb – dziecku przejawiającemu zachowania krzywdzące.
4. Dziecka przejawiającego zachowania krzywdzące nie stygmatyzuje się ani nie określa w codziennej pracy jako „sprawcy".

Rozdział V
Ochrona prywatności, danych i wizerunku dziecka

§ 18. Prywatność i informacje dotyczące dziecka

1. Informacje dotyczące dziecka, w szczególności jego zdrowia, sytuacji rodzinnej i prawnej, doświadczeń krzywdzenia oraz korzystania ze wsparcia specjalistycznego, podlegają ochronie.
2. Informacje te wykorzystuje się i udostępnia wyłącznie w zakresie niezbędnym do wykonywania obowiązków, zapewnienia dziecku bezpieczeństwa lub udzielenia mu pomocy.
3. Niedopuszczalne jest:
   1) omawianie sytuacji dziecka w obecności osób nieuprawnionych;
   2) wykorzystywanie informacji o dziecku do celów prywatnych;
   3) przechowywanie lub przekazywanie dokumentacji za pomocą nieuzgodnionych prywatnych urządzeń, kont lub kanałów komunikacji.
4. Organizacja życia w domu powinna zapewniać dziecku prywatność odpowiednią do jego wieku i potrzeb, w szczególności podczas czynności higienicznych, przebierania się, odpoczynku, rozmowy ze specjalistą oraz dokonywania zgłoszenia.

§ 19. Wizerunek dziecka

1. Fotografowanie, filmowanie lub nagrywanie dziecka może odbywać się wyłącznie w uzasadnionym celu, zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi w PCPR (w razie potrzeby stosuje się rozwiązania ograniczające możliwość identyfikacji dziecka, w szczególności kadrowanie lub anonimizację wizerunku), z uwzględnieniem zdania dziecka odpowiednio do jego wieku i rozwoju.
2. Niedopuszczalne jest wykonywanie zdjęć lub nagrań:
   1) w sytuacjach intymnych lub naruszających godność dziecka;
   2) podczas czynności higienicznych lub przebierania się;
   3) potajemnie;
   4) do prywatnych celów osoby dorosłej.
3. Zabrania się publikowania zdjęć, nagrań i informacji dotyczących dzieci na prywatnych profilach, kontach i grupach osób sprawujących opiekę, pracowników lub specjalistów.
4. Publicznie udostępniane materiały nie mogą ujawniać szczegółowych informacji o sytuacji rodzinnej, prawnej, zdrowotnej, doświadczeniach traumatycznych ani miejsca pobytu dziecka, jeżeli mogłoby to naruszać jego bezpieczeństwo lub prywatność.

§ 20. Media i materiały promocyjne

1. Kontakt przedstawicieli mediów, fundacji, organizacji, sponsorów lub innych podmiotów zewnętrznych z dziećmi oraz możliwość wykonywania zdjęć lub nagrań ustala się przed rozpoczęciem wizyty.
2. Niedopuszczalne jest nakłanianie dziecka do opowiadania o doświadczeniach wojennych, migracyjnych, przemocy, sytuacji rodzinnej lub innych doświadczeniach traumatycznych dla celów promocyjnych, medialnych lub fundraisingowych.
3. Udział dziecka w materiale promocyjnym lub medialnym nie może stanowić warunku otrzymania pomocy, prezentu ani udziału w wydarzeniu.

§ 21. Naruszenie prywatności lub wizerunku

1. Informację o nieuprawnionym wykorzystaniu danych, zdjęcia, nagrania lub innych informacji dotyczących dziecka przekazuje się zgodnie z zasadami zgłaszania określonymi w Standardach.
2. Podejmuje się, stosownie do możliwości, działania zmierzające do ograniczenia dalszego rozpowszechniania materiału, zabezpieczenia informacji o zdarzeniu oraz zapewnienia dziecku wsparcia.
3. Dziecka nie obarcza się odpowiedzialnością za to, że przekazany przez nie wcześniej materiał został następnie wykorzystany wobec niego w sposób krzywdzący.

Rozdział VI
Bezpieczeństwo dzieci w Internecie

§ 22. Zasady bezpieczeństwa cyfrowego

1. Dziecko ma prawo korzystać z Internetu i urządzeń elektronicznych odpowiednio do wieku i potrzeb, z poszanowaniem jego prywatności.
2. Osoby sprawujące opiekę podejmują działania służące ochronie dziecka w szczególności przed:
   1) cyberprzemocą i nękaniem;

2) kontaktem z osobami mogącymi stanowić zagrożenie;
3) groomingiem i wykorzystaniem seksualnym;
4) szantażem i wymuszaniem zdjęć lub nagrań;
5) nieuprawnionym rozpowszechnianiem danych, wizerunku lub materiałów prywatnych;
6) oszustwami i wyłudzaniem danych.

3. Zakres nadzoru nad korzystaniem przez dziecko z Internetu powinien być proporcjonalny do jego wieku, rozwoju oraz rozpoznanego ryzyka i nie może prowadzić do nieuzasadnionej ingerencji w prywatność.
4. Ograniczenie dostępu do telefonu lub Internetu nie może być stosowane jako forma poniżenia lub izolowania dziecka od osób bliskich.

§ 23. Zasady przekazywane dzieciom

Dzieci uczy się w szczególności:

1) ochrony haseł, danych osobowych i informacji o miejscu pobytu;
2) ostrożności w kontaktach z osobami poznanymi w Internecie;
3) nieprzesyłania osobom nieznajomym materiałów intymnych;
4) możliwości zakończenia kontaktu, zablokowania użytkownika i zgłoszenia sytuacji niepokojącej;
5) nieorganizowania spotkań z osobą poznaną wyłącznie w Internecie bez wiedzy opiekuna;
6) możliwości zwrócenia się o pomoc również wtedy, gdy wcześniej samo podjęło ryzykowny kontakt, przesłało zdjęcie lub wiadomość.

§ 24. Reakcja na zagrożenie w Internecie

1. Po uzyskaniu informacji o zagrożeniu:
   1) zapewnia się dziecku bezpieczeństwo i wsparcie;
   2) wysłuchuje się go bez oceniania;
   3) nie nakłania się dziecka do kontynuowania kontaktu z osobą stwarzającą zagrożenie;
   4) w miarę możliwości zabezpiecza się informacje mające znaczenie dla sprawy, w szczególności wiadomości, nazwę konta, datę kontaktu lub zrzuty ekranu;
   5) dokonuje się zgłoszenia zgodnie z zasadami określonymi w Standardach.
2. Materiałów intymnych dotyczących dziecka nie kopiuje się ani nie rozpowszechnia poza zakresem koniecznym do ochrony dziecka i realizacji obowiązków prawnych.
3. W przypadku podejrzenia przestępstwa, wykorzystania seksualnego, groomingu, szantażu albo bezpośredniego zagrożenia uruchamia się właściwą procedurę interwencyjną.

§ 25. Edukacja cyfrowa

1. Dzieci są zapoznawane z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu odpowiednio do ich wieku i potrzeb.
2. Zakres zajęć obejmuje odpowiednio do wieku dzieci w szczególności cyberprzemoc, ochronę prywatności, grooming, szantaż, przesyłanie zdjęć i nagrań, kontakty z osobami nieznajomymi oraz sposoby uzyskania pomocy.
3. Szczegółowe zasady prowadzenia i dokumentowania działań edukacyjnych określa rozdział dotyczący szkoleń i edukacji.

Rozdział VII
Osoby odwiedzające dom

§ 26. Organizacja wizyty

1. Wizyta osoby zewnętrznej odbywa się za wiedzą osoby sprawującej bieżącą opiekę lub innej osoby uprawnionej do jej przyjęcia i nie może naruszać bezpieczeństwa, prywatności ani praw dzieci.
2. Osoba odwiedzająca dokonuje wpisu do **Ewidencji osób odwiedzających dom**, z wyjątkiem sytuacji, w których formalności te mogłyby opóźnić udzielenie pomocy lub czynności uprawnionych służb.
3. Osoba odwiedzająca potwierdza zapoznanie się z zasadami obowiązującymi podczas wizyty podpisem w Ewidencji osób odwiedzających dom.
4. Zasady te nie ograniczają ustawowych uprawnień organów, służb i innych uprawnionych podmiotów.

§ 27. Kontakt osoby odwiedzającej z dzieckiem

1. Osobę odwiedzającą obowiązują zasady bezpiecznych relacji z dziećmi określone w Standardach.
2. Kontakt z dzieckiem powinien odpowiadać celowi wizyty.
3. Osoba odwiedzająca nie pozostaje z dzieckiem sam na sam bez wiedzy osoby sprawującej opiekę, chyba że charakter wykonywanych zgodnie z prawem czynności wymaga zapewnienia dziecku poufności lub prywatności albo dotyczy prawidłowo realizowanego kontaktu z osobą bliską.
4. Niedopuszczalne jest w szczególności:
    1) zabieranie dziecka poza dom bez wymaganej zgody;
    2) nawiązywanie ukrytych kontaktów z dzieckiem;
    3) przekazywanie pieniędzy lub wartościowych prezentów bez wiedzy osoby sprawującej opiekę;
    4) fotografowanie lub nagrywanie dziecka z naruszeniem zasad określonych w Standardach.

§ 28. Obowiązek reagowania osoby odwiedzającej

1. Osoba odwiedzająca, która zauważy zagrożenie bezpieczeństwa dziecka albo uzyska informację o jego możliwym krzywdzeniu, niezwłocznie przekazuje informację osobie sprawującej opiekę lub bezpośrednio do PCPR.
2. Nie prowadzi samodzielnie postępowania wyjaśniającego ani nie konfrontuje dziecka z osobą, której dotyczy zgłoszenie.
3. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia może bezpośrednio powiadomić właściwe służby.

§ 29. Naruszenie zasad podczas wizyty

1. W razie naruszenia zasad osoba odpowiedzialna za wizytę podejmuje działania odpowiednie do sytuacji, w szczególności może:
    1) zobowiązać osobę odwiedzającą do zaprzestania zachowania;
    2) przerwać jej kontakt z dzieckiem;
    3) zakończyć wizytę;
    4) dokonać zgłoszenia lub uruchomić procedurę interwencji;

5) zawiadomić właściwe służby.
2. Bezpieczeństwo dziecka ma pierwszeństwo przed kontynuowaniem wizyty.

Rozdział VIII
Zgłaszanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu dziecka

§ 30. Prawo do zgłoszenia

1. Każde dziecko ma prawo zgłosić sytuację, która budzi jego niepokój, powoduje strach lub dyskomfort, narusza jego granice albo może świadczyć o krzywdzeniu jego lub innego dziecka.
2. Dziecko:
    1) nie musi wiedzieć, czy określone zachowanie stanowi przemoc lub naruszenie prawa;
    2) nie musi przedstawiać dowodów;
    3) może dokonać zgłoszenia w sposób dla siebie najbardziej dostępny i bezpieczny;
    4) może zwrócić się bezpośrednio do PCPR, bez wcześniejszego zgłaszania problemu opiekunowi.
3. Każde zgłoszenie traktuje się z należytą powagą, niezależnie od sposobu jego przekazania.

§ 31. Sposoby dokonania zgłoszenia

1. Dziecko może dokonać zgłoszenia w szczególności:
    1. opiekunowi prawnemu lub osobie sprawującej bieżącą opiekę;
    2. psychologowi lub pedagogowi;
    3. Koordynatorowi zagranicznej pieczy zastępczej;
    4. innemu pracownikowi PCPR lub zaufanej osobie dorosłej;
    5. telefonicznie na całodobowy numer zgłoszeniowy;
    6. za pośrednictwem formularza dostępnego przez kod QR;
    7. pisemnie lub przez email lub w inny sposób umożliwiający przekazanie informacji.
2. Kod QR, email i całodobowy numer telefonu umieszcza się w miejscu łatwo dostępnym dla dzieci, umożliwiającym skorzystanie z nich bez zgody osoby dorosłej.
3. Formularz elektroniczny:
    1. nie wymaga logowania;
    2. jest dostępny w języku zrozumiałym dla dzieci;
    3. umożliwia opisanie sytuacji własnymi słowami;
    4. umożliwia pozostawienie zgłoszenia bez podawania danych osobowych.
4. Zgłoszenie anonimowe podlega rozpoznaniu w zakresie możliwym na podstawie przekazanych informacji.

§ 32. Przyjęcie zgłoszenia od dziecka

1. Osoba, której dziecko przekazuje informację:
    1) zapewnia mu spokojne i bezpieczne warunki rozmowy;
    2) słucha bez oceniania i pozwala dziecku opowiedzieć sytuację własnymi słowami;

3) nie zadaje pytań sugerujących;
4) nie żąda dowodów;
5) nie prowadzi przesłuchania;
6) nie obiecuje całkowitej tajemnicy;
7) ogranicza pytania do informacji potrzebnych do ustalenia, czy dziecko lub inne dzieci wymagają natychmiastowej pomocy.

2. Dziecka nie należy bez potrzeby nakłaniać do wielokrotnego powtarzania relacji różnym osobom.
3. Zgłoszenie ustne jest pełnoprawnym zgłoszeniem i nie wymaga od dziecka sporządzania ani podpisywania pisemnego oświadczenia.
4. Dziecku wymagającemu szczególnego wsparcia zapewnia się odpowiedni sposób komunikacji, w tym w razie potrzeby pomoc tłumacza, piktogramy, komunikację alternatywną lub osobę wspierającą.

§ 33. Ochrona dziecka dokonującego zgłoszenia

1. Dziecko dokonujące zgłoszenia w dobrej wierze nie może ponosić z tego powodu negatywnych konsekwencji.
2. Niedopuszczalne jest w szczególności:
   1) karanie lub wyśmiewanie dziecka;
   2) wywieranie presji w celu wycofania lub zmiany zgłoszenia;
   3) grożenie konsekwencjami;
   4) pogarszanie sposobu traktowania dziecka;
   5) nieuzasadnione ujawnianie informacji o zgłoszeniu.
3. Niepotwierdzenie zgłoszenia nie oznacza samo przez się, że zostało ono dokonane w złej wierze.
4. Dziecko informuje się, w sposób odpowiedni do jego wieku, że zgłoszenie zostało przyjęte, kto będzie zajmował się sprawą oraz gdzie może ponownie uzyskać pomoc.

Rozdział IX
Obowiązki po uzyskaniu informacji o zagrożeniu dziecka

§ 34. Obowiązek reagowania i zgłoszenia

1. Każda osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem, pracująca z dziećmi lub wykonująca zadania związane z zagraniczną instytucjonalną pieczą zastępczą jest zobowiązana reagować na informację lub okoliczność mogącą wskazywać na krzywdzenie albo zagrożenie bezpieczeństwa dziecka.
2. Do podjęcia działania nie jest konieczne potwierdzenie, że do krzywdzenia rzeczywiście doszło.
3. Opiekun prawny, osoba sprawująca bieżącą opiekę, pracownik, specjalista lub inna osoba wykonująca zadania z dziećmi przekazuje informację **niezwłocznie, nie później niż w ciągu 12 godzin od jej powzięcia**, Koordynatorowi zagranicznej pieczy zastępczej.
4. Termin 12 godzin jest terminem maksymalnym i nie uzasadnia odroczenia zgłoszenia, jeżeli może ono zostać przekazane wcześniej.
5. Zgłoszenie powinno zawierać informacje znane osobie zgłaszającej, w szczególności opis zdarzenia, dane dziecka – jeżeli są znane – oraz informacje o podjętych już

działaniach ochronnych. Brak części danych nie może stanowić podstawy do odmowy przyjęcia zgłoszenia.

§ 35. Sytuacje wymagające natychmiastowej reakcji

1. Natychmiastowego działania wymagają w szczególności:
   1) bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka;
   2) podejrzenie przemocy lub wykorzystania seksualnego;
   3) poważny uraz;
   4) podejrzenie przestępstwa wymagającego pilnej interwencji;
   5) zaginięcie dziecka lub inne bezpośrednie zagrożenie jego bezpieczeństwa.
2. W takiej sytuacji w pierwszej kolejności:
   1) zapewnia się dziecku bezpieczeństwo;
   2) udziela pierwszej pomocy lub wzywa pomoc medyczną – jeżeli jest potrzebna;
   3) zawiadamia Policję, numer 112 lub inne właściwe służby – jeżeli wymaga tego sytuacja;
   4) niezwłocznie informuje Koordynatora.
3. Poinformowanie Koordynatora nie może opóźniać udzielenia pomocy ani wezwania właściwych służb.

§ 36. Zakres działania osoby przyjmującej informację

1. Osoba, która uzyskała informację o możliwym krzywdzeniu:
   1) zapewnia bezpieczeństwo dziecku;
   2) przekazuje zgłoszenie zgodnie ze Standardami;
   3) w miarę możliwości zabezpiecza informacje lub materiały istotne dla sprawy.
2. Osoba ta nie prowadzi samodzielnie postępowania wyjaśniającego, a w szczególności:
   1) nie przesłuchuje dziecka;
   2) nie żąda dowodów;
   3) nie konfrontuje dziecka z osobą, której dotyczy zgłoszenie;
   4) nie rozstrzyga samodzielnie wiarygodności zgłoszenia.
3. Jeżeli jest to konieczne dla bezpieczeństwa dziecka, do czasu dokonania oceny sytuacji można podjąć doraźne działania ochronne, w szczególności ograniczyć kontakt dziecka z osobą mogącą stanowić zagrożenie.

§ 37. Szczególne przypadki zgłoszenia

1. Jeżeli zgłoszenie dotyczy opiekuna pawnego lub osoby sprawującej bieżącą opiekę, przekazuje się je bezpośrednio Koordynatorowi.
2. Jeżeli zgłoszenie dotyczy Koordynatora, przekazuje się je bezpośrednio Dyrektorowi PCPR lub wskazanemu członkowi Zespołu Interwencyjnego.
3. Osoba, której dotyczy zgłoszenie:
   1) nie prowadzi czynności wyjaśniających we własnej sprawie;
   2) nie podejmuje decyzji dotyczących sposobu rozpoznania zgłoszenia;
   3) nie może wywierać wpływu na dziecko, zgłaszającego ani inne osoby posiadające informacje o zdarzeniu.
4. Jeżeli zgłoszenie dotyczy zachowania innego dziecka, stosuje się zasady dotyczące przemocy rówieśniczej określone w Rozdziale IV.
5. Osoba dokonująca zgłoszenia w dobrej wierze nie może ponosić negatywnych konsekwencji ani podlegać działaniom odwetowym.

Rozdział X
Zespół Interwencyjny i prowadzenie interwencji

§ 38. Skład Zespołu Interwencyjnego

1. W sprawach wymagających pogłębionej oceny lub skoordynowanych działań funkcjonuje Zespół Interwencyjny.
2. W skład Zespołu wchodzą:
    1) Koordynator zagranicznej pieczy zastępczej;
    2) psycholog;
    3) pedagog.
3. W zależności od potrzeb do udziału w pracach Zespołu mogą zostać zaproszeni inni specjaliści lub osoby posiadające informacje istotne dla sytuacji dziecka, w szczególności koordynator wsparcia dzieci, pracownik socjalny, przedstawiciel ochrony zdrowia, prawnik lub tłumacz.
4. Osoba, której dotyczy zgłoszenie, nie uczestniczy w rozpoznawaniu swojej sprawy.
5. Jeżeli zgłoszenie dotyczy Koordynatora, jego zadania w ramach interwencji przejmuje Dyrektor PCPR lub osoba przez niego wskazana.

§ 39. Uruchomienie Zespołu

1. Po otrzymaniu zgłoszenia Koordynator dokonuje wstępnej oceny sytuacji i, jeżeli charakter sprawy tego wymaga, uruchamia Zespół.
2. Zespół uruchamia się w szczególności w przypadku:
    1) podejrzenia poważnej przemocy lub wykorzystania seksualnego;
    2) poważnego lub powtarzającego się zaniedbania albo krzywdzenia;
    3) poważnej przemocy rówieśniczej;
    4) zagrożenia ze strony osoby sprawującej opiekę;
    5) powtarzających się incydentów;
    6) sytuacji wymagającej współpracy kilku specjalistów lub instytucji.
3. Nie każde zgłoszenie wymaga zebrania pełnego Zespołu. W sprawach mniej złożonych Koordynator może określić sposób dalszego postępowania po konsultacji z psychologiem lub pedagogiem.
4. Konieczność zebrania Zespołu nie może opóźniać działań niezbędnych dla zapewnienia dziecku bezpieczeństwa.

§ 40. Zadania Zespołu

1. Zespół:
    1) ocenia aktualne bezpieczeństwo dziecka i ryzyko ponownego krzywdzenia;
    2) określa niezbędne działania ochronne;
    3) ocenia potrzebę pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej lub innego wsparcia;
    4) ustala, czy zagrożenie może dotyczyć również innych dzieci;
    5) określa potrzebę zawiadomienia właściwych służb lub instytucji;
    6) ustala, jeżeli jest to potrzebne, zakres wsparcia dziecka;
    7) monitoruje skuteczność podjętych działań.

2. Przy ocenie bezpieczeństwa uwzględnia się w szczególności charakter i powtarzalność zdarzenia, wiek i potrzeby dziecka, możliwość dalszego kontaktu z osobą mogącą stanowić zagrożenie oraz wcześniejsze podobne zdarzenia.
3. Ocena bezpieczeństwa nie wymaga wcześniejszego pełnego wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy.
4. Zespół nie ustala odpowiedzialności karnej i nie zastępuje Policji, prokuratury, sądu ani innych uprawnionych organów.

§ 41. Działania ochronne

1. W zależności od poziomu ryzyka działania mogą obejmować w szczególności:
   1) czasowe ograniczenie kontaktu z osobą mogącą stanowić zagrożenie;
   2) zmianę organizacji bieżącej opieki;
   3) zwiększenie nadzoru;
   4) zapewnienie wsparcia psychologa, pedagoga lub innego specjalisty;
   5) zapewnienie pomocy medycznej;
   6) ochronę innych dzieci, jeżeli również mogą być zagrożone.
2. Działania ochronne powinny być adekwatne do rozpoznanego ryzyka i nie stanowią rozstrzygnięcia o odpowiedzialności osoby, której dotyczy zgłoszenie.
3. Psycholog i pedagog wspierają ocenę sytuacji dziecka, dobór odpowiedniej formy pomocy.
4. Liczbę rozmów z dzieckiem dotyczących traumatycznego zdarzenia ogranicza się do niezbędnego minimum.

§ 42. Współpraca i informowanie dziecka

1. Dziecku przekazuje się, w sposób dostosowany do jego wieku i możliwości, informacje o działaniach podejmowanych w celu zapewnienia mu bezpieczeństwa.
2. Zdanie dziecka uwzględnia się przy planowaniu działań w zakresie odpowiednim do jego wieku i stopnia rozwoju.
3. Jeżeli sytuacja tego wymaga, PCPR współpracuje z właściwymi służbami i instytucjami, w szczególności Policją, prokuraturą, sądem, podmiotami leczniczymi, szkołą oraz innymi podmiotami właściwymi ze względu na sytuację dziecka.
4. Zawiadomienia właściwych organów dokonuje Dyrektor PCPR albo inna osoba uprawniona, z wyjątkiem sytuacji wymagających natychmiastowego wezwania pomocy.
5. Przekazanie sprawy innemu organowi nie zwalnia PCPR z monitorowania bezpieczeństwa dziecka w zakresie jego zadań.

§ 43. Zawiadomienia i inne procedury ochronne

1. Jeżeli ustalenia dokonane w toku interwencji wskazują na istnienie przesłanek określonych w przepisach prawa, podejmuje się odpowiednie działania, w szczególności:
   1) wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty" przez osobę lub podmiot uprawniony – w przypadku uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej;
   2) zawiadomienie właściwego sądu opiekuńczego (rodzinnego), jeżeli sytuacja dziecka uzasadnia podjęcie przez sąd działań z urzędu;
   3) zawiadomienie prokuratury lub Policji, jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu;

4) zawiadomienie innych właściwych organów lub instytucji, jeżeli wymaga tego sytuacja dziecka.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, mogą być podejmowane niezależnie od siebie, odpowiednio do okoliczności sprawy.
3. Podjęcie działań, o których mowa w ust. 1, odnotowuje się w Karcie interwencji.

§ 44. Zakończenie interwencji

1. Interwencję można zakończyć, jeżeli:
   1) dokonano oceny bezpieczeństwa dziecka;
   2) podjęto niezbędne działania ochronne;
   3) zapewniono dziecku odpowiednie wsparcie – jeżeli było potrzebne;
   4) podjęto wymagane działania prawne lub zawiadomiono właściwe organy – jeżeli zachodziły ku temu przesłanki.
2. Przy zakończeniu Karty interwencji odnotowuje się:
   1) aktualną sytuację dziecka;
   2) najważniejsze podjęte działania;
   3) informację o wszczętych procedurach lub dokonanych zawiadomieniach – jeżeli dotyczy;
   4) dalsze działania lub sposób monitorowania – jeżeli są potrzebne;
   5) datę zakończenia interwencji.
3. O zakończeniu interwencji oraz ustaleniach mających znaczenie dla dalszej opieki informuje się opiekuna prawnego dziecka oraz, w niezbędnym zakresie, osobę sprawującą bieżącą opiekę.
4. Informacji, o której mowa w ust. 3, nie przekazuje się osobie, której dotyczy podejrzenie krzywdzenia, albo ogranicza się jej zakres, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo dziecka, dobro prowadzonego postępowania lub przepisy prawa.
5. Zakończenie Karty interwencji nie wyłącza dalszego wsparcia dziecka ani ponownego podjęcia interwencji w razie pojawienia się nowych okoliczności.

Rozdział XI
Dokumentowanie zgłoszeń i interwencji

§ 45. Zasady dokumentowania

1. Zgłoszenia dotyczące podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia dziecka albo innego poważnego zagrożenia jego bezpieczeństwa podlegają odnotowaniu.
2. Dokumentacja służy przede wszystkim:
   1) zapewnieniu ciągłości działań ochronnych;
   2) ustaleniu, jakie działania zostały podjęte;
   3) monitorowaniu bezpieczeństwa dziecka;
   4) wykazaniu prawidłowości przeprowadzonej interwencji.
3. Dokumentowanie powinno być ograniczone do informacji niezbędnych dla ochrony dziecka i prowadzenia sprawy oraz nie może opóźniać działań służących jego bezpieczeństwu.
4. W dokumentacji rozróżnia się informacje przekazane przez dziecko lub inną osobę od ustaleń i ocen osób prowadzących interwencję.

§ 46. Rejestr zgłoszeń i interwencji

1. W PCPR prowadzi się jeden **Rejestr zgłoszeń i interwencji** dotyczących ochrony małoletnich w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Rejestr ma charakter centralny i obejmuje wszystkie domy objęte Standardami.
3. Rejestr zawiera wyłącznie podstawowe informacje:
    1) numer sprawy;
    2) datę otrzymania zgłoszenia;
    3) wskazanie dziecka i domu, którego dotyczy zgłoszenie;
    4) ogólne określenie rodzaju zdarzenia;
    5) informację, czy podjęto interwencję;
    6) datę zakończenia sprawy.
4. Za prowadzenie Rejestru odpowiada Koordynator zagranicznej pieczy zastępczej.
5. Szczegółowych opisów zdarzeń ani przebiegu interwencji nie zamieszcza się w Rejestrze – informacje te, jeżeli są potrzebne, ujmuje się w Karcie interwencji.

§ 47. Karta interwencji

1. Jeżeli zgłoszenie wymaga podjęcia działań interwencyjnych, zakłada się Kartę interwencji, która stanowi podstawowy dokument przebiegu sprawy.
2. Karta obejmuje, odpowiednio do charakteru zdarzenia:
    1) numer sprawy;
    2) dane dziecka;
    3) datę i źródło zgłoszenia;
    4) dane osoby/osób wobec których podejmowana jest interwencja
    5) krótki opis zgłoszonego zdarzenia;
    6) ocenę aktualnego bezpieczeństwa dziecka;
    7) podjęte działania ochronne;
    8) ustalenia Koordynatora lub Zespołu Interwencyjnego;
    9) ustalony zakres wsparcia dziecka – jeżeli jest potrzebny;
    10) informacje o zawiadomieniu właściwych służb, organów lub instytucji – jeżeli dotyczy;
    11) informacje o podjęciu innych wymaganych procedur – jeżeli dotyczy;
    12) sposób dalszego monitorowania sytuacji dziecka – jeżeli jest potrzebny;
    13) informację o zakończeniu interwencji.
3. Kartę uzupełnia się w toku sprawy wyłącznie w zakresie niezbędnym do udokumentowania istotnych działań i decyzji.
4. Nie sporządza się odrębnej Karty zgłoszenia ani odrębnego Planu wsparcia dziecka.

Rozdział XII
Wsparcie dziecka w ramach interwencji

§ 48. Ustalenie wsparcia dziecka

1. Jeżeli charakter zdarzenia lub sytuacja dziecka wskazują na potrzebę dalszego wsparcia po interwencji, jego zakres ustala Koordynator lub Zespół Interwencyjny.
2. Zakres wsparcia odnotowuje się w odpowiedniej części **Karty interwencji**.
3. Wsparcie może obejmować, odpowiednio do potrzeb dziecka, w szczególności:
    1) pomoc psychologiczną lub pedagogiczną;
    2) pomoc medyczną lub inne wsparcie specjalistyczne;

3) zmianę organizacji bieżącej opieki;
4) działania zwiększające bezpieczeństwo dziecka;
5) ograniczenie kontaktu z osobą mogącą stanowić zagrożenie;
6) inne działania wynikające z indywidualnych potrzeb dziecka.

4. Zakres wsparcia powinien być ograniczony do działań rzeczywiście potrzebnych dziecku i nie powinien powielać pomocy ani dokumentacji prowadzonej na innej podstawie.

§ 49. Realizacja i ocena wsparcia

1. W Karcie interwencji wskazuje się, jeżeli jest to potrzebne:
   1) ustalone działania;
   2) osobę lub podmiot odpowiedzialny za ich realizację;
   3) sposób lub termin oceny sytuacji dziecka.
2. Zdanie dziecka uwzględnia się odpowiednio do jego wieku, stopnia rozwoju i charakteru podejmowanych działań.
3. Jeżeli sytuacja dziecka ulegnie zmianie, zakres wsparcia może zostać odpowiednio zmodyfikowany, co odnotowuje się w Karcie interwencji.
4. Nie wymaga się prowadzenia odrębnego dokumentu Planu wsparcia dziecka.

§ 50. Przechowywanie dokumentacji

1. Rejestr i Karty interwencji prowadzi i przechowuje PCPR.
2. W poszczególnych domach nie prowadzi się odrębnych rejestrów ani pełnej dokumentacji interwencji.
3. Osobom sprawującym bieżącą opiekę przekazuje się wyłącznie informacje potrzebne do zapewnienia bezpieczeństwa dziecka i realizacji ustalonych działań.
4. Dostęp do dokumentacji mają osoby, których udział jest konieczny ze względu na prowadzenie interwencji lub obowiązki wynikające z przepisów prawa.
5. Dokumentację przechowuje się w sposób zabezpieczający ją przed dostępem osób nieuprawnionych, zgodnie z zasadami obowiązującymi w PCPR.

Rozdział XIII
Przygotowanie osób dorosłych i edukacja dzieci

§ 51. Zapoznanie ze Standardami

1. Osoby sprawujące bieżącą opiekę nad dziećmi oraz osoby regularnie pracujące z dziećmi zapoznaje się ze Standardami w zakresie dotyczącym wykonywanych przez nie zadań.
2. Zapoznanie obejmuje w szczególności:
   1) zasady bezpiecznych relacji z dziećmi;
   2) sposób reagowania na podejrzenie krzywdzenia;
   3) zasady przyjmowania zgłoszenia od dziecka;
   4) obowiązek przekazania informacji Koordynatorowi;
   5) sposób postępowania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia.
3. Zapoznanie ze Standardami potwierdza się przez podpisanie Oświadczenia.
4. Po istotnej zmianie Standardów osoby zobowiązane informuje się o zakresie wprowadzonych zmian.

§ 52. Szkolenia osób pracujących z dziećmi

1. PCPR zapewnia możliwość szkolenia lub instruktażu osób pracujących z dziećmi w zakresie niezbędnym do prawidłowego stosowania Standardów.
2. Zakres szkolenia dostosowuje się do wykonywanych zadań i może obejmować w szczególności:
    1) rozpoznawanie symptomów krzywdzenia;
    2) bezpieczne relacje z dziećmi;
    3) przyjmowanie zgłoszeń;
    4) reagowanie na przemoc rówieśniczą i zagrożenia internetowe;
    5) prowadzenie interwencji.
3. Dodatkowe szkolenie przeprowadza się w razie potrzeby, w szczególności po istotnej zmianie Standardów albo gdy doświadczenia z interwencji wskazują na potrzebę uzupełnienia wiedzy.

§ 53. Edukacja dzieci

1. Dzieci są zapoznawane, w sposób odpowiedni do ich wieku, możliwości i języka, z:
    1) podstawowymi prawami i zasadami bezpieczeństwa;
    2) zachowaniami, których nie muszą akceptować;
    3) sposobami zgłaszania sytuacji niepokojących;
    4) zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu;
    5) dostępnymi osobami i miejscami, w których mogą uzyskać pomoc.
2. Informacje przekazuje się po przyjęciu dziecka do domu oraz ponownie, gdy jest to potrzebne ze względu na jego wiek, sytuację, zmianę zasad albo ujawnione zagrożenia.
3. Edukacja może odbywać się indywidualnie lub grupowo, z udziałem w szczególności psychologa, pedagoga, Koordynatora lub osoby sprawującej opiekę.
4. Dzieci, odpowiednio do wieku i możliwości rozwojowych, zapoznaje się ze Standardami również przy wykorzystaniu materiałów uproszczonych i edukacyjnych, w tym materiałów graficznych, obrazkowych, kart pracy, kolorowanek lub innych pomocy dostosowanych do wieku dziecka.
5. Od dziecka nie wymaga się podpisywania oświadczenia, że zna lub rozumie Standardy.

§ 54. Dokumentowanie działań

1. Zapoznanie osób dorosłych ze Standardami oraz przeprowadzone szkolenia dokumentuje się w sposób przyjęty w PCPR.
2. Działania edukacyjne prowadzone z dziećmi mogą być odnotowywane w dokumentacji bieżącej pracy z dziećmi, bez tworzenia odrębnego rejestru szkoleń dzieci.
3. Jeżeli podczas szkolenia lub zajęć ujawniona zostanie informacja mogąca świadczyć o krzywdzeniu dziecka, postępuje się zgodnie z zasadami zgłaszania określonymi w Standardach.

Rozdział XIV
Monitoring i ocena Standardów

§ 55. Bieżący monitoring

1. PCPR monitoruje stosowanie Standardów w ramach bieżących zadań związanych z nadzorem nad zagraniczną instytucjonalną pieczą zastępczą.
2. W monitoringu wykorzystuje się w szczególności:
    1) informacje z Rejestru zgłoszeń i interwencji;
    2) doświadczenia wynikające z przeprowadzonych interwencji;
    3) informacje uzyskane w ramach nadzoru nad domami;
    4) uwagi dzieci, opiekunów, pracowników i specjalistów.
3. Monitoring nie wymaga prowadzenia odrębnej dokumentacji, jeżeli potrzebne informacje wynikają z dokumentów już prowadzonych przez PCPR.
4. W celu poznania opinii dzieci oraz oceny ich poczucia bezpieczeństwa PCPR może stosować krótkie ankiety, rozmowy, narzędzia obrazkowe, karty obserwacji lub inne formy dostosowane do wieku, stanu zdrowia i możliwości komunikacyjnych dzieci. Dobór sposobu monitorowania powinien zapewniać dziecku możliwość swobodnego wyrażenia opinii i nie może zastępować procedury zgłoszenia lub interwencji.

§ 56. Okresowa ocena Standardów

1. Standardy podlegają ocenie nie rzadziej niż raz na rok za pomocą ankiety dotyczącej oceny standardów ochrony małoletnich.
2. Ocena służy ustaleniu w szczególności, czy:
    1) Standardy są aktualne i możliwe do stosowania w praktyce;
    2) dzieci znają dostępne sposoby uzyskania pomocy;
    3) system zgłoszeń i interwencji działa prawidłowo;
    4) istnieje potrzeba zmiany lub uproszczenia przyjętych rozwiązań.
3. Przy ocenie uwzględnia się, w odpowiednim zakresie, opinie dzieci oraz ocenę ich poczucia bezpieczeństwa oraz opinię opiekunów i innych osób sprawujących opiekę nad dziećmi.
4. Z oceny sporządza się krótką informację zawierającą najważniejsze ustalenia i ewentualne propozycje zmian.

§ 57. Aktualizacja Standardów

1. Standardy aktualizuje się w przypadku zmian prawa, organizacji zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej albo gdy doświadczenia z ich stosowania wskazują na potrzebę wprowadzenia zmian.
2. Przegląd może zostać przeprowadzony również po poważnym zdarzeniu dotyczącym bezpieczeństwa dziecka, jeżeli istnieje potrzeba oceny skuteczności przyjętych rozwiązań.
3. Aktualizacji Standardów dokonuje Dyrektor PCPR w sposób właściwy dla ich wprowadzenia.
4. Po wprowadzeniu istotnych zmian aktualizuje się odpowiednio materiały i informacje udostępniane dzieciom oraz osobom stosującym Standardy.

Rozdział XV
Udostępnianie Standardów i informacji dla dzieci

§ 58. Dostępność Standardów

1. Aktualna wersja Standardów jest dostępna w PCPR, w każdym domu objętym ich stosowaniem oraz w formie elektronicznej w miejscu wskazanym przez PCPR.
2. Dla dzieci przygotowuje się skróconą, zrozumiałą wersję Standardów, dostosowaną do ich wieku, możliwości komunikacyjnych i języka.
3. W razie potrzeby informacje przekazuje się przy wykorzystaniu prostego języka, materiałów graficznych, piktogramów lub innych dostępnych form komunikacji.

§ 59. Informacje dostępne dla dzieci

1. W każdym domu w miejscu łatwo dostępnym dla dzieci umieszcza się informację zawierającą co najmniej:
    1) osoby, do których dziecko może zwrócić się o pomoc;
    2) całodobowy numer zgłoszeniowy;
    3) kod QR do formularza zgłoszeniowego;
    4) numer alarmowy 112.
2. Informacje muszą być dostępne dla dziecka bez konieczności proszenia osoby dorosłej o dostęp.
3. Dane kontaktowe i kod QR powinny być aktualne.

§ 60. Informacje dla osób odwiedzających

1. Osobom odwiedzającym udostępnia się zasady dotyczące bezpieczeństwa dzieci obowiązujące podczas wizyty.
2. Zapoznanie się z zasadami potwierdza się zgodnie z przyjętym wzorem Ewidencji osób odwiedzających dom.
3. Materiały udostępnia się w językach umożliwiających osobie odwiedzającej zrozumienie podstawowych zasad.

Rozdział XVI
Postanowienia końcowe

§ 61. Odpowiedzialność za stosowanie Standardów

1. Za wdrożenie Standardów i nadzór nad ich funkcjonowaniem odpowiada Dyrektor PCPR.
2. Koordynator zagranicznej pieczy zastępczej koordynuje ich bieżące stosowanie w domach oraz funkcjonowanie systemu zgłoszeń i interwencji.
3. Psycholog i pedagog uczestniczą w realizacji Standardów w zakresie wynikającym z ich kompetencji.
4. Osoby sprawujące bieżącą opiekę oraz inne osoby pracujące z dziećmi stosują Standardy odpowiednio do wykonywanych zadań.

§ 62. Relacja do innych regulacji

1. Standardy stosuje się łącznie z obowiązującymi przepisami prawa oraz innymi procedurami PCPR dotyczącymi opieki, nadzoru i bezpieczeństwa dzieci.
2. Standardy nie zastępują obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności obowiązku udzielenia pomocy lub zawiadomienia właściwych organów.

3. Stosowanie Standardów powinno odbywać się w sposób ograniczający powielanie czynności i dokumentacji prowadzonych na podstawie innych regulacji.

§ 63. Dokumenty służące realizacji Standardów

1. Do realizacji Standardów wykorzystuje się w szczególności:
   1) Rejestr zgłoszeń i interwencji;
   2) Kartę interwencji zawierającą, w razie potrzeby, zakres wsparcia dziecka;
   3) Formularz elektroniczny dostępny przez kod QR;
   4) Instrukcję obsługi całodobowego numeru zgłoszeniowego;
   5) Ewidencję osób odwiedzających dom;
   6) Oświadczenie zapoznania się ze Standardami;
   7) Skróconą wersję Standardów i informacje, ankiety i kolorowanki przeznaczone dla dzieci.
2. Wzory i materiały mogą być dostosowywane pod względem technicznym, językowym i graficznym, jeżeli nie zmienia to zasad wynikających ze Standardów.

§ 64. Wejście w życie

1. Standardy wchodzą w życie w terminie określonym w zarządzeniu Dyrektora PCPR.
2. Z dniem ich wejścia w życie stosowane dokumenty i materiały dostosowuje się do postanowień Standardów w niezbędnym zakresie.

CHILD SAFEGUARDING STANDARDS
IN FOREIGN INSTITUTIONAL FOSTER CARE
SUPERVISED BY THE DISTRICT FAMILY SUPPORT CENTRE IN SŁUPSK

Auxiliary translation. The Polish-language version is the authoritative source. In the event of any discrepancy, the Polish text prevails.

PREAMBLE

The Child Safeguarding Standards for foreign institutional foster care supervised by the District Family Support Centre in Słupsk have been developed to ensure that every child staying in this form of care is provided with conditions guaranteeing respect for their rights, dignity, privacy, safety and proper development.

The welfare and safety of the child are the overriding principle of all actions taken in relation to children. Every person caring for a child, working with children, providing them with assistance or services, as well as anyone who has contact with them in connection with a stay in the home, is required to respect the child's rights and boundaries and to respond to any situation that may indicate harm, violence, neglect, exploitation or another threat to the child's welfare.

Particular attention must be paid to children who, due to age, health condition, disability, special developmental or communication needs, a language barrier or other circumstances, may have a limited ability to recognise danger independently, express objection or seek help.

A child has the right to information about their rights, the rules of safe relationships and the available ways of obtaining help. This information is provided in a manner adapted to the child's age, developmental and communication abilities and in a language the child understands.

Every report concerning possible harm to a child is treated with due seriousness. Neither the child nor a person making a report in good faith may suffer adverse consequences because of it.

The Standards are primarily preventive and protective in nature. They set out the rules of safe relationships, methods for reporting concerning incidents, the duties of adults, the rules for undertaking interventions and actions aimed at supporting a child after harm has been disclosed or suspected.

Chapter I
General provisions, scope of application and definitions
§ 1. Purpose of the Standards

1. The Standards set out the rules for safeguarding minors staying in foreign institutional foster care supervised by the District Family Support Centre in Słupsk.
2. The purposes of the Standards include in particular:
    1) preventing harm to children and violations of their rights;
    2) establishing rules for safe relationships between adults and children and among children themselves;
    3) enabling children to report concerning situations safely and accessibly;

4) defining the duties of persons caring for children and other persons having contact with children where harm is suspected or confirmed;
5) ensuring a uniform method of undertaking, documenting and monitoring interventions;
6) ensuring appropriate protection and support for a child after harm is disclosed;
7) carrying out educational and preventive activities concerning violence, protection of boundaries, online safety and ways of obtaining help.

3. Application of the Standards does not exclude the obligation to take action required by law, in particular the obligation to notify the competent services or institutions without delay where a child's life or health is at risk or where an offence is suspected.

§ 2. Scope of application

1. The Standards apply in all homes (places) where children stay within foreign institutional foster care supervised by the District Family Support Centre in Słupsk.
2. The following persons in particular are required to comply with the Standards, according to the scope of their duties and the nature of their contact with the child:
   1) legal guardians of children appointed by the authorities of the country of origin;
   2) persons carrying out day-to-day care and upbringing activities;
   3) employees of the District Family Support Centre in Słupsk carrying out tasks related to foreign foster care;
   4) psychologists, educators, speech therapists, physiotherapists and other specialists working with children;
   5) persons performing tasks under civil-law contracts or as part of services provided by external entities, where they have contact with children;
   6) volunteers, trainees, interns and other persons permitted to carry out activities involving children;
   7) persons visiting the home – to the extent of the rules governing their stay in the home and contact with children;
   8) other persons who, in connection with their duties or with the consent of the legal guardian, have direct contact with children.
3. Persons visiting the home are also subject to the rules concerning visits, registration of visits, respect for children's privacy and boundaries, and taking photographs and recordings.
4. The Standards apply regardless of the child's nationality, sex, health condition, disability, origin, language, family situation or other personal characteristics.

§ 3. Definitions

Whenever the Standards refer to:

1. **the Standards – this means these Child Safeguarding Standards for foreign institutional foster care supervised by the District Family Support Centre in Słupsk;**
2. **PCPR or the Centre – this means the District Family Support Centre in Słupsk;**

3. **the Director – this means the Director of the District Family Support Centre in Słupsk;**
4. **foreign institutional foster care – this means foreign institutional foster care within the meaning of applicable law (vulnerable group), over which the District Family Support Centre in Słupsk performs tasks specified in separate provisions;**
5. **the home – this means a place of temporary accommodation and day-to-day care of a child or group of children in foreign institutional foster care;**
6. **a child or minor – this means a person under 18 years of age who remains in foreign institutional foster care supervised by PCPR;**
7. **the child's legal guardian – this means a person authorised to represent the child or care for the child in accordance with the law and decisions of the competent authorities, appointed by the authorities of the country of origin;**
8. **a person providing day-to-day care – this means a person who carries out daily care, upbringing or support activities for children in the home, regardless of the legal basis on which those activities are performed;**
9. **the Foreign Foster Care Coordinator – this means a person designated to coordinate activities concerning the functioning of foreign institutional foster care and cooperation between the homes and PCPR;**
10. **a person working with a child – this means any person who, through employment, provision of services, volunteering, placement, internship or another form of cooperation, has direct contact with a child;**
11. **a visitor – this means a person who does not provide permanent care to children or regularly perform tasks in the home and who stays there in connection with a private, official, inspection, assistance or other justified visit;**
12. **harm to a child – this means any act or omission that violates or may violate the child's safety, health, dignity, rights or proper development, including in particular physical, psychological or sexual violence, neglect, exploitation, peer violence, cyberviolence or other abuse of the child;**
13. **a child safeguarding incident – this means an event, behaviour, information or circumstance that may indicate harm to a child, a violation of the child's rights or a threat to the child's safety, regardless of whether those circumstances have been confirmed at the time of the report;**
14. **a report – this means the communication of information concerning suspected or confirmed harm to a child, a violation of the child's rights or another event that may threaten the child's safety;**
15. **an intervention – this means actions taken after obtaining information about possible harm to a child, aimed in particular at ensuring the child's safety, establishing the circumstances of the event, providing the child with assistance and, where required, notifying the competent services or institutions;**
16. **the Intervention Team – this means the team of persons designated in the Standards to assess the child's situation and conduct or support intervention activities;**

Chapter II
Children's rights and basic principles of their protection

§ 4. Basic principles of child protection

1. The welfare, safety, dignity and rights of the child are the overriding criteria for all actions taken in relation to the child.
2. Every child is treated as a person and with respect, taking into account their age, stage of development, health condition, disability, emotional and communication needs, personal situation and experiences that may affect their functioning.
3. Children must not be treated differently on the basis of origin, nationality, language, sex, health condition, disability, family situation, religion or other personal characteristics.
4. A child has the right to information concerning their situation, rights and available forms of assistance, provided in a manner adapted to their age, developmental and communication abilities and in a language they understand.
5. Actions concerning the child are taken in a way that interferes as little as possible with the child's privacy, autonomy and sense of safety.

§ 5. Rights of the child

1. Every child has the right in particular to:
    1) physical and psychological safety;
    2) respect for dignity, privacy, intimacy and personal boundaries;
    3) protection from all forms of violence, harm, exploitation, neglect and degrading treatment;
    4) being heard and expressing their own opinion in matters concerning them;
    5) objecting to behaviour that causes discomfort or fear or violates their boundaries;
    6) receiving appropriate psychological, educational, health or other support;
    7) reporting a situation that worries them or may indicate harm to them or another child;
    8) using the available reporting methods, including a direct conversation, the 24-hour telephone line, the form and QR code;
    9) information about where and to whom they can turn for help;
    10) protection from adverse consequences of making a report in good faith.
2. A child is not required to prove that they have been harmed. Information or circumstances that may indicate a threat to the child's safety are sufficient to trigger a response.
3. Refusal, silence, withdrawal, crying, a sudden change in behaviour or other signals that may indicate a child's discomfort require an attentive response from an adult and must not automatically be treated as disobedience.

§ 6. Children requiring particular support

1. Particular attention is required for children who, due to age, health condition, disability, communication difficulties, experience of violence, trauma, separation from family or other circumstances, may have a limited ability to recognise danger independently, express objection or seek help.
2. Communication with the child is adapted to their abilities, using simple language, graphic materials, pictograms, augmentative communication, an interpreter or a support person where needed.
3. An inability to report harm verbally must not be a reason for failing to respond.

4. A language barrier, disability or communication difficulties must not limit the child's right to express an opinion, make a report or receive help.

§ 7. Signs that may indicate harm to a child

1. Persons caring for and working with children should pay attention to behaviour, the child's condition or other circumstances that may indicate harm.
2. Signs requiring particular attention may include in particular:
    1) unexplained or recurring injuries, wounds or ailments;
    2) a sudden or marked change in behaviour, in particular withdrawal, fear, hypervigilance, aggression, apathy or sleep difficulties;
    3) clear fear of a particular person, place or situation;
    4) signs that the child's basic needs are being neglected, including hygiene, health, nutrition or emotional needs;
    5) sexualised behaviour, statements or knowledge inappropriate to the child's age and development, or other signs that may indicate a violation of their intimacy;
    6) sudden changes in the way a child uses a phone or the Internet, fear related to messages received, blackmail, threats or concealed online contacts;
    7) direct or indirect information from the child about harm to themselves or another child.
3. A single sign does not determine that a child is being harmed. It nevertheless requires careful observation and, if a suspicion of a threat to the child's safety arises, a response in accordance with the Standards.

Chapter III
Rules for safe relationships between adults (caregivers, specialists and other staff) and children

§ 8. Rules governing relationships with a child

1. Relationships between adults and children are based on respect, patience, kindness, responsibility and respect for the child's boundaries.
2. An adult:
    1) communicates with the child calmly and in a way the child can understand;
    2) listens to the child and enables the child to express their own opinion;
    3) respects the child's privacy, intimacy and boundaries;
    4) maintains the professional nature of the relationship;
    5) uses their position and authority solely to provide the child with care, safety, upbringing or appropriate support.
3. If there is any doubt as to whether a particular form of contact is appropriate, the adult should refrain from any action that could violate the child's boundaries and consult the situation with the Coordinator or an appropriate specialist.

§ 9. Prohibited conduct towards a child

1. The following in particular are prohibited:
    1) the use of physical violence, including hitting, pushing, pulling, pinching or otherwise causing pain;

2) the use of corporal punishment;
3) mocking, humiliating, shaming, insulting or ridiculing a child;
4) threatening, intimidating, blackmailing or exerting psychological pressure;
5) using upbringing methods based on fear, humiliation or isolating the child;
6) taking advantage of superiority based on age, role, dependence or the child's particular life situation;
7) engaging in sexual or sexualising behaviour towards a child;
8) encouraging or pressuring a child to create, send or share intimate photographs or recordings;
9) violating the child's privacy or intimacy without a justified need related to care, health or safety;
10) building a hidden, dependent or privileged relationship with the child;
11) encouraging or pressuring a child to keep secret information concerning violence, harm, boundary violations or inappropriate contact;
12) encouraging or pressuring a child to conceal contact with an adult or delete messages;
13) giving money, gifts or other benefits in exchange for specific behaviour, information, silence or maintaining contact;
14) using a child to satisfy one's own emotional, personal or financial needs;
15) providing a child with alcohol, intoxicants, psychotropic substances or other prohibited substances;
16) caring for a child while under the influence of such substances.

2. The conduct listed in paragraph 1 is prohibited regardless of whether it occurs in the home, outside the home, during a trip, via the Internet, by telephone or through other means of communication.

§ 10. Physical contact and assistance with personal activities

1. Physical contact with a child is permitted where it is justified by the situation, safe, appropriate to the child's age and needs and respects the child's boundaries.
2. It may include in particular:
   1) assistance with everyday functioning;
   2) care or hygiene activities where the child requires assistance;
   3) treatment, rehabilitation and first aid;
   4) protecting the child from an immediate threat;
   5) supportive or comforting contact, if accepted by the child.
3. Assistance with hygiene, dressing, treatment or other activities that interfere with the child's privacy is limited to what is necessary and is provided with respect for the child's dignity, intimacy and the greatest possible degree of independence.
4. A child's objection to physical contact must be respected, except where a particular action is necessary to protect the life, health or safety of the child or other persons.

§ 11. Individual contact and communication with a child

1. An individual conversation, consultation, therapy session or another form of work with a child may take place without other persons present where this is justified by the nature of the activity and serves the child's welfare.
2. Such contact should take place transparently, with respect for the child's privacy and with the possibility of establishing where and with whom the child is staying.

3. Contact by a person working with a child outside the place where duties are performed should remain connected with the performance of care, official or specialist tasks.
4. Private meetings, hidden telephone or online contacts and other forms of relationship unrelated to the duties being performed are prohibited.

§ 12. Gifts, money and other benefits

1. Giving a child money, gifts or other benefits takes place in accordance with the rules adopted in the home and must not create dependence, favouritism or an expectation of particular behaviour.
2. Small gifts connected with celebrations, group events or activities are permitted.
3. It is prohibited to accept money or valuable items from a child for one's own use.

§ 13. Procedure in the event of a breach of the rules

1. Any person who notices a breach of the rules for safe relationships or obtains information that may indicate a threat to a child's safety is required to act in accordance with the reporting and intervention rules set out later in the Standards.
2. The child's safety must be ensured first.

§ 14. Safe admission of persons to work with children

1. Before being permitted to perform tasks involving direct contact with children, persons taking up work or other activities involving such contact are subject to verification to the extent required by law.
2. As part of the verification, the information, documents and declarations required by law are obtained.
3. Documents relating to the verification are kept in the records appropriate for the person concerned.
4. Persons subject to legal impediments preventing them from carrying out activities involving children may not be permitted to perform such activities.

Chapter IV
Safe relationships among children

§ 15. Rules governing relationships among children

1. Relationships among children should be based on mutual respect and respect for dignity, privacy, differences and personal boundaries.
2. The following conduct towards another child is prohibited in particular:
    1) physical, psychological or sexual violence;
    2) threats, intimidation, harassment, humiliation, ridicule or exclusion;
    3) extorting money, items, services or specific behaviour;
    4) taking, hiding or destroying belongings;
    5) taking advantage of superiority based on age, strength, ability, position in the group or another child's dependence;
    6) violating privacy, including viewing a phone, correspondence or other private content without consent;

7) taking or disseminating photographs, recordings or information concerning another child without consent;
8) sexual behaviour that violates boundaries or safety or is inappropriate to the child's age and development;
9) cyberviolence and other harmful behaviour using the Internet or electronic devices.

3. A joke, game, group custom or pressure from other children does not justify behaviour that causes pain, fear, humiliation or a violation of a child's boundaries.
4. A child has the right to refuse to take part in a situation that causes discomfort, to leave and to seek help from a trusted adult.

§ 16. Conflict and peer violence

1. A conflict between children is not automatically treated as violence.
2. When assessing the situation, the following are taken into account in particular:
   1) the nature and intensity of the behaviour;
   2) whether it is repeated;
   3) differences in the children's age, strength, ability or position;
   4) the presence of fear, submission or dependence;
   5) the consequences of the incident for the child.
3. An ordinary conflict may be resolved through conversation, establishing boundaries and repairing the harm.
4. Mediation or a joint confrontation is not used if it could expose the harmed child to further fear, pressure or repeated harm.
5. Violence, harassment, abuse of superiority or sexual behaviour that violates the child's safety must not be treated merely as a conflict.

§ 17. Response to harm between children

1. An adult who notices or receives information about behaviour that threatens a child's safety:
   1) stops the harmful behaviour;
   2) ensures the children's safety;
   3) provides medical assistance where needed;
   4) listens to the children without making a premature assessment;
   5) passes on the information in accordance with the reporting rules set out in the Standards.
2. A child who may have been harmed is not required immediately to reconcile, accept an apology or take part in a joint conversation with the child whose behaviour was harmful.
3. Assistance is provided both to the child who experienced harm and, according to need, to the child displaying harmful behaviour.
4. A child displaying harmful behaviour is not stigmatised or referred to in everyday work as a 'perpetrator'.

Chapter V
Protection of the child's privacy, data and image

§ 18. Privacy and information concerning the child

1. Information concerning a child, in particular their health, family and legal situation, experiences of harm and use of specialist support, is protected.
2. Such information is used and shared only to the extent necessary to perform duties, ensure the child's safety or provide assistance.
3. The following are prohibited:
    1) discussing the child's situation in the presence of unauthorised persons;
    2) using information about the child for private purposes;
    3) storing or transmitting documentation using unauthorised private devices, accounts or communication channels.
4. The organisation of life in the home should ensure privacy appropriate to the child's age and needs, in particular during hygiene activities, changing clothes, rest, conversations with a specialist and making a report.

§ 19. The child's image

1. Photographing, filming or recording a child may take place only for a justified purpose, in accordance with the law and the rules applicable at PCPR (where necessary, measures are used to reduce the possibility of identifying the child, in particular cropping or anonymising the image), taking into account the child's views according to their age and development.
2. It is prohibited to take photographs or recordings:
    1) in intimate situations or situations that violate the child's dignity;
    2) during hygiene activities or while changing clothes;
    3) secretly;
    4) for an adult's private purposes.
3. Publishing photographs, recordings or information concerning children on the private profiles, accounts or groups of persons providing care, employees or specialists is prohibited.
4. Materials made publicly available must not disclose detailed information about the child's family, legal or health situation, traumatic experiences or place of stay if this could violate the child's safety or privacy.

§ 20. Media and promotional materials

1. Contact between children and representatives of the media, foundations, organisations, sponsors or other external entities, as well as the possibility of taking photographs or recordings, is agreed before the visit begins.
2. It is prohibited to encourage or pressure a child to talk about war, migration, violence, family circumstances or other traumatic experiences for promotional, media or fundraising purposes.
3. A child's participation in promotional or media material must not be a condition for receiving assistance, a gift or participation in an event.

§ 21. Breach of privacy or misuse of the child's image

1. Information about unauthorised use of data, a photograph, recording or other information concerning a child is reported in accordance with the reporting rules set out in the Standards.

2. As far as possible, action is taken to limit further dissemination of the material, preserve information about the incident and provide support to the child.
3. The child is not held responsible for the fact that material previously shared by the child was subsequently used against them in a harmful manner.

Chapter VI
Children's safety online

§ 22. Digital safety rules

1. A child has the right to use the Internet and electronic devices in a manner appropriate to their age and needs and with respect for their privacy.
2. Persons providing care take measures to protect the child in particular from:
    1) cyberviolence and harassment;
    2) contact with persons who may pose a threat;
    3) grooming and sexual exploitation;
    4) blackmail and coercion to provide photographs or recordings;
    5) unauthorised dissemination of data, images or private materials;
    6) fraud and attempts to obtain data unlawfully.
3. The level of supervision over a child's use of the Internet should be proportionate to the child's age, development and identified risk and must not lead to unjustified interference with privacy.
4. Restriction of access to a telephone or the Internet must not be used as a form of humiliation or to isolate a child from people close to them.

§ 23. Rules taught to children

Children are taught in particular:

1) to protect passwords, personal data and information about their place of stay;
2) to be cautious in contacts with people met online;
3) not to send intimate materials to strangers;
4) that they may end contact, block a user and report a concerning situation;
5) not to arrange meetings with a person known only through the Internet without the guardian's knowledge;
6) that they may seek help even if they themselves previously entered into a risky contact or sent a photograph or message.

§ 24. Response to an online threat

1. After information about a threat is received:
    1) the child is provided with safety and support;
    2) the child is listened to without judgement;
    3) the child is not encouraged or pressured to continue contact with the person posing the threat;
    4) as far as possible, information relevant to the case is preserved, in particular messages, the account name, date of contact or screenshots;
    5) a report is made in accordance with the rules set out in the Standards.
2. Intimate materials concerning a child are not copied or disseminated beyond what is necessary to protect the child and fulfil legal obligations.

3. Where an offence, sexual exploitation, grooming, blackmail or an immediate threat is suspected, the appropriate intervention procedure is initiated.

§ 25. Digital education

1. Children are familiarised with the rules of safe Internet use in a manner appropriate to their age and needs.
2. According to the children's age, the scope of activities covers in particular cyberviolence, privacy protection, grooming, blackmail, sending photographs and recordings, contact with strangers and ways of obtaining help.
3. Detailed rules for conducting and documenting educational activities are set out in the chapter on training and education.

Chapter VII
Visitors to the home

§ 26. Organisation of a visit

1. A visit by an external person takes place with the knowledge of the person providing day-to-day care or another person authorised to receive the visitor and must not infringe the safety, privacy or rights of children.
2. A visitor makes an entry in the Visitor Register for the home, except in situations where such formalities could delay the provision of assistance or the activities of authorised services.
3. By signing the Visitor Register for the home, the visitor confirms that they have read the rules applicable during the visit.
4. These rules do not limit the statutory powers of authorities, services or other authorised entities.

§ 27. Contact between a visitor and a child

1. A visitor is subject to the rules for safe relationships with children set out in the Standards.
2. Contact with a child should correspond to the purpose of the visit.
3. A visitor does not remain alone with a child without the knowledge of the person providing care, unless the nature of lawfully performed activities requires the child to be provided with confidentiality or privacy or concerns properly exercised contact with a close person.
4. The following in particular are prohibited:
    1) taking a child outside the home without the required consent;
    2) establishing hidden contact with a child;
    3) giving money or valuable gifts without the knowledge of the person providing care;
    4) photographing or recording a child in breach of the rules set out in the Standards.

§ 28. Duty of a visitor to respond

1. A visitor who notices a threat to a child's safety or obtains information about possible harm to the child immediately passes the information to the person providing care or directly to PCPR.

2. The visitor does not conduct their own investigation or confront the child with the person concerned by the report.
3. In a situation involving an immediate threat to life or health, the visitor may directly notify the competent services.

§ 29. Breach of the rules during a visit

1. If the rules are breached, the person responsible for the visit takes action appropriate to the situation and may in particular:
    1) require the visitor to stop the behaviour;
    2) end the visitor's contact with the child;
    3) end the visit;
    4) make a report or initiate the intervention procedure;
    5) notify the competent services.
2. The child's safety takes priority over continuing the visit.

Chapter VIII
Reporting situations that threaten a child's safety

§ 30. Right to report

1. Every child has the right to report a situation that causes concern, fear or discomfort, violates their boundaries or may indicate harm to them or another child.
2. The child:
    1) does not need to know whether particular behaviour constitutes violence or a breach of the law;
    2) does not need to provide evidence;
    3) may make a report in the way that is most accessible and safe for them;
    4) may contact PCPR directly without first reporting the problem to a guardian.
3. Every report is treated with due seriousness, regardless of the way in which it is communicated.

§ 31. Methods of making a report

1. A child may make a report in particular:
    1. to a legal guardian or a person providing day-to-day care;
    2. to a psychologist or educator;
    3. to the Foreign Foster Care Coordinator;
    4. to another PCPR employee or a trusted adult;
    5. by telephone using the 24-hour reporting number;
    6. through the form accessible by QR code;
    7. in writing, by email or in another way that enables the information to be communicated.
2. The QR code, email address and 24-hour telephone number are displayed in a place easily accessible to children and enabling them to use these channels without an adult's consent.
3. The electronic form:
    1. does not require logging in;
    2. is available in a language understandable to children;

3. allows the situation to be described in the child's own words;
4. allows a report to be submitted without providing personal data.

4. An anonymous report is considered to the extent possible on the basis of the information provided.

§ 32. Receiving a report from a child

1. A person to whom a child provides information:
    1) provides calm and safe conditions for the conversation;
    2) listens without judgement and allows the child to describe the situation in their own words;
    3) does not ask leading questions;
    4) does not demand evidence;
    5) does not conduct an interview or interrogation;
    6) does not promise complete secrecy;
    7) limits questions to the information needed to determine whether the child or other children require immediate assistance.
2. A child should not, without need, be made to repeat their account multiple times to different people.
3. An oral report is a valid report and does not require the child to prepare or sign a written statement.
4. A child requiring particular support is provided with an appropriate means of communication, including, where necessary, an interpreter, pictograms, alternative communication or a support person.

§ 33. Protection of a child making a report

1. A child making a report in good faith must not suffer adverse consequences because of it.
2. The following in particular are prohibited:
    1) punishing or mocking the child;
    2) pressuring the child to withdraw or change the report;
    3) threatening consequences;
    4) worsening the way the child is treated;
    5) unjustified disclosure of information about the report.
3. The fact that a report is not confirmed does not in itself mean that it was made in bad faith.
4. The child is informed, in a manner appropriate to their age, that the report has been received, who will deal with the case and where the child can seek help again.

Chapter IX
Duties after receiving information about a threat to a child

§ 34. Duty to respond and report

1. Every person caring for a child, working with children or performing tasks connected with foreign institutional foster care is required to respond to information or circumstances that may indicate harm to a child or a threat to the child's safety.
2. It is not necessary to confirm that harm actually occurred before action is taken.

3. A legal guardian, a person providing day-to-day care, an employee, specialist or other person performing tasks with children passes the information to the Foreign Foster Care Coordinator immediately, and no later than within 12 hours of becoming aware of it.
4. The 12-hour period is a maximum period and does not justify delaying the report if it can be communicated earlier.
5. The report should contain information known to the reporting person, in particular a description of the event, the child's details where known, and information about protective measures already taken. Missing information must not be grounds for refusing to receive the report.

§ 35. Situations requiring an immediate response

1. Immediate action is required in particular in cases of:
    1) an immediate threat to the child's life or health;
    2) suspected sexual violence or sexual exploitation;
    3) a serious injury;
    4) suspected commission of an offence requiring urgent intervention;
    5) a missing child or another immediate threat to the child's safety.
2. In such a situation, the first steps are to:
    1) ensure the child's safety;
    2) provide first aid or call for medical assistance, if needed;
    3) notify the Police, call 112 or notify other competent services, if the situation requires it;
    4) inform the Coordinator immediately.
3. Informing the Coordinator must not delay providing assistance or calling the competent services.

§ 36. Scope of action of the person receiving information

1. A person who obtains information about possible harm:
    1) ensures the child's safety;
    2) passes on the report in accordance with the Standards;
    3) as far as possible, preserves information or materials relevant to the case.
2. This person does not conduct their own investigative proceedings and in particular:
    1) does not interrogate the child;
    2) does not demand evidence;
    3) does not confront the child with the person concerned by the report;
    4) does not independently determine whether the report is credible.
3. If necessary for the child's safety, temporary protective measures may be taken until the situation is assessed, in particular by limiting the child's contact with a person who may pose a threat.

§ 37. Special cases of reporting

1. If the report concerns the legal guardian or the person providing day-to-day care, it is submitted directly to the Coordinator.
2. If the report concerns the Coordinator, it is submitted directly to the Director of PCPR or a designated member of the Intervention Team.
3. The person concerned by the report:

1) does not conduct explanatory activities in their own case;
2) does not make decisions concerning the way in which the report is handled;
3) must not exert influence on the child, the reporting person or other persons who have information about the event.

4. If the report concerns the behaviour of another child, the rules on peer violence set out in Chapter IV apply.
5. A person making a report in good faith must not suffer adverse consequences or be subject to retaliation.

Chapter X
Intervention Team and conduct of interventions

§ 38. Composition of the Intervention Team

1. An Intervention Team operates in cases requiring an in-depth assessment or coordinated action.
2. The Team consists of:
   1) the Foreign Foster Care Coordinator;
   2) a psychologist;
   3) an educator.
3. Depending on need, other specialists or persons who have information relevant to the child's situation may be invited to participate in the Team's work, in particular a child support coordinator, social worker, healthcare representative, lawyer or interpreter.
4. A person concerned by the report does not participate in handling their own case.
5. If the report concerns the Coordinator, the Coordinator's duties within the intervention are taken over by the Director of PCPR or a person designated by the Director.

§ 39. Convening the Team

1. After receiving a report, the Coordinator makes a preliminary assessment of the situation and, if required by the nature of the case, convenes the Team.
2. The Team is convened in particular in cases of:
   1) suspected serious violence or sexual exploitation;
   2) serious or repeated neglect or harm;
   3) serious peer violence;
   4) a threat posed by a person providing care;
   5) repeated incidents;
   6) a situation requiring cooperation between several specialists or institutions.
3. Not every report requires the full Team to be convened. In less complex cases, the Coordinator may determine further action after consulting a psychologist or educator.
4. The need to convene the Team must not delay action necessary to ensure the child's safety.

§ 40. Tasks of the Team

1. The Team:
   1) assesses the child's current safety and the risk of repeated harm;
   2) determines the necessary protective measures;

3) assesses the need for psychological, educational, medical or other support;
4) determines whether the threat may also concern other children;
5) determines whether the competent services or institutions need to be notified;
6) determines, where necessary, the scope of support for the child;
7) monitors the effectiveness of the measures taken.

2. In assessing safety, account is taken in particular of the nature and recurrence of the event, the child's age and needs, the possibility of further contact with a person who may pose a threat, and any previous similar events.
3. A safety assessment does not require all circumstances of the case to have been fully clarified beforehand.
4. The Team does not determine criminal liability and does not replace the Police, prosecutor's office, court or other authorised authorities.

§ 41. Protective measures

1. Depending on the level of risk, measures may include in particular:
   1) temporarily limiting contact with a person who may pose a threat;
   2) changing the organisation of day-to-day care;
   3) increasing supervision;
   4) providing support from a psychologist, educator or another specialist;
   5) providing medical assistance;
   6) protecting other children if they may also be at risk.
2. Protective measures should be proportionate to the identified risk and do not constitute a determination of the responsibility of the person concerned by the report.
3. The psychologist and educator support the assessment of the child's situation and the selection of an appropriate form of assistance.
4. The number of conversations with the child concerning a traumatic event is limited to the necessary minimum.

§ 42. Cooperation and informing the child

1. The child is provided, in a manner adapted to their age and abilities, with information about actions taken to ensure their safety.
2. The child's views are taken into account when planning measures to an extent appropriate to their age and stage of development.
3. Where required by the situation, PCPR cooperates with the competent services and institutions, in particular the Police, prosecutor's office, court, healthcare providers, school and other entities appropriate to the child's situation.
4. Notifications to competent authorities are made by the Director of PCPR or another authorised person, except in situations requiring immediate emergency assistance.
5. Referring the case to another authority does not release PCPR from monitoring the child's safety within the scope of its tasks.

§ 43. Notifications and other protective procedures

1. If findings made during the intervention indicate that conditions specified by law are met, appropriate action is taken, in particular:

1) initiation of the 'Blue Card' procedure by an authorised person or entity where there is a justified suspicion of domestic violence;
2) notification of the competent guardianship (family) court where the child's situation justifies action by the court of its own motion;
3) notification of the prosecutor's office or the Police where there is suspicion of an offence prosecuted ex officio;
4) notification of other competent authorities or institutions where required by the child's situation.

2. The measures referred to in paragraph 1 may be taken independently of one another, as appropriate to the circumstances of the case.
3. The measures referred to in paragraph 1 are recorded in the Intervention Card.

§ 44. Closing an intervention

1. An intervention may be closed if:
   1) the child's safety has been assessed;
   2) the necessary protective measures have been taken;
   3) the child has been provided with appropriate support, where needed;
   4) the required legal measures have been taken or the competent authorities have been notified, where the relevant conditions were met.
2. When closing the Intervention Card, the following are recorded:
   1) the child's current situation;
   2) the key measures taken;
   3) information about procedures initiated or notifications made, where applicable;
   4) further measures or the method of monitoring, where needed;
   5) the date on which the intervention was closed.
3. The child's legal guardian and, to the necessary extent, the person providing day-to-day care are informed about the closure of the intervention and findings relevant to further care.
4. The information referred to in paragraph 3 is not provided to the person suspected of harming the child, or its scope is limited, if required by the child's safety, the interests of ongoing proceedings or the law.
5. Closing the Intervention Card does not preclude further support for the child or a renewed intervention if new circumstances arise.

Chapter XI
Documentation of reports and interventions

§ 45. Documentation rules

1. Reports concerning suspected or confirmed harm to a child or another serious threat to the child's safety are recorded.
2. Documentation serves primarily to:
   1) ensure continuity of protective measures;
   2) establish what measures have been taken;
   3) monitor the child's safety;
   4) demonstrate that the intervention was carried out properly.

3. Documentation should be limited to information necessary for protecting the child and handling the case and must not delay action taken for the child's safety.
4. Documentation distinguishes information provided by the child or another person from findings and assessments made by persons conducting the intervention.

§ 46. Register of Reports and Interventions

1. PCPR maintains a single Register of Reports and Interventions concerning the safeguarding of minors in foreign institutional foster care.
2. The Register is central and covers all homes subject to the Standards.
3. The Register contains only basic information:
    1) case number;
    2) date the report was received;
    3) identification of the child and home concerned by the report;
    4) a general indication of the type of incident;
    5) information on whether an intervention was undertaken;
    6) date the case was closed.
4. The Foreign Foster Care Coordinator is responsible for maintaining the Register.
5. Detailed descriptions of incidents or the course of an intervention are not entered in the Register; where needed, this information is included in the Intervention Card.

§ 47. Intervention Card

1. If a report requires intervention measures, an Intervention Card is opened and serves as the principal record of the course of the case.
2. According to the nature of the incident, the Card contains:
    1) case number;
    2) the child's details;
    3) the date and source of the report;
    4) details of the person or persons in relation to whom the intervention is undertaken;
    5) a brief description of the reported incident;
    6) an assessment of the child's current safety;
    7) protective measures taken;
    8) findings of the Coordinator or the Intervention Team;
    9) the agreed scope of support for the child, where needed;
    10) information about notification of the competent services, authorities or institutions, where applicable;
    11) information about other required procedures undertaken, where applicable;
    12) the method of further monitoring of the child's situation, where needed;
    13) information about closure of the intervention.
3. The Card is updated during the case only to the extent necessary to document significant actions and decisions.
4. No separate Report Card or separate Child Support Plan is prepared.

Chapter XII
Support for the child within the intervention

§ 48. Determining support for the child

1. If the nature of the incident or the child's situation indicates a need for further support after the intervention, its scope is determined by the Coordinator or the Intervention Team.
2. The scope of support is recorded in the appropriate section of the Intervention Card.
3. According to the child's needs, support may include in particular:
    1) psychological or educational assistance;
    2) medical assistance or other specialist support;
    3) changing the organisation of day-to-day care;
    4) measures to increase the child's safety;
    5) limiting contact with a person who may pose a threat;
    6) other measures arising from the child's individual needs.
4. The scope of support should be limited to measures genuinely needed by the child and should not duplicate assistance or documentation maintained on another basis.

§ 49. Implementation and assessment of support

1. Where needed, the Intervention Card identifies:
    1) the agreed measures;
    2) the person or entity responsible for implementing them;
    3) the method or date for reassessing the child's situation.
2. The child's views are taken into account according to their age, stage of development and the nature of the measures being taken.
3. If the child's situation changes, the scope of support may be modified accordingly and this is recorded in the Intervention Card.
4. A separate Child Support Plan document is not required.

§ 50. Storage of documentation

1. The Register and Intervention Cards are maintained and stored by PCPR.
2. Separate registers or complete intervention records are not maintained in individual homes.
3. Persons providing day-to-day care are given only the information necessary to ensure the child's safety and implement the agreed measures.
4. Access to documentation is limited to persons whose involvement is necessary because of the intervention or duties arising from the law.
5. Documentation is stored in a manner that protects it against access by unauthorised persons, in accordance with the rules applicable at PCPR.

Chapter XIII
Preparation of adults and education of children

§ 51. Familiarisation with the Standards

1. Persons providing day-to-day care to children and persons who regularly work with children are familiarised with the Standards to the extent relevant to the tasks they perform.
2. Familiarisation includes in particular:
    1) rules for safe relationships with children;
    2) how to respond to suspected harm;

3) rules for receiving a report from a child;
4) the duty to pass information to the Coordinator;
5) the procedure in a situation of immediate danger.

3. Familiarisation with the Standards is confirmed by signing a Declaration.
4. After a significant amendment to the Standards, the persons concerned are informed of the scope of the changes introduced.

§ 52. Training for persons working with children

1. PCPR provides an opportunity for training or instruction for persons working with children to the extent necessary for proper application of the Standards.
2. The scope of training is adapted to the tasks performed and may include in particular:
   1) recognising signs of harm;
   2) safe relationships with children;
   3) receiving reports;
   4) responding to peer violence and online threats;
   5) conducting interventions.
3. Additional training is provided where needed, in particular after a significant amendment to the Standards or where experience from interventions indicates a need to supplement knowledge.

§ 53. Education of children

1. Children are familiarised, in a manner appropriate to their age, abilities and language, with:
   1) basic rights and safety rules;
   2) behaviour they do not have to accept;
   3) ways of reporting concerning situations;
   4) rules for safe use of the Internet;
   5) available persons and places where they can obtain help.
2. The information is provided after the child is admitted to the home and again when needed because of the child's age, situation, a change in the rules or identified threats.
3. Education may be provided individually or in a group, with the participation in particular of a psychologist, educator, Coordinator or person providing care.
4. Children, according to their age and developmental abilities, are also familiarised with the Standards using simplified and educational materials, including graphic and pictorial materials, worksheets, colouring pages or other aids adapted to the child's age.
5. A child is not required to sign a statement confirming that they know or understand the Standards.

§ 54. Documentation of activities

1. Familiarisation of adults with the Standards and training provided are documented in the manner adopted by PCPR.
2. Educational activities conducted with children may be noted in the records of ongoing work with children without creating a separate register of children's training.

3. If information that may indicate harm to a child is disclosed during training or activities, the reporting rules set out in the Standards are followed.

Chapter XIV
Monitoring and evaluation of the Standards

§ 55. Ongoing monitoring

1. PCPR monitors application of the Standards as part of its ongoing tasks related to supervision of foreign institutional foster care.
2. Monitoring uses in particular:
    1) information from the Register of Reports and Interventions;
    2) experience arising from interventions carried out;
    3) information obtained as part of supervision of the homes;
    4) comments from children, guardians, employees and specialists.
3. Monitoring does not require separate documentation if the necessary information is contained in documents already maintained by PCPR.
4. For the purpose of obtaining children's opinions and assessing their sense of safety, PCPR may use short questionnaires, interviews, pictorial tools, observation cards or other forms adapted to the children's age, health condition and communication abilities. The method of monitoring should be selected so as to enable the child to express their opinion freely and must not replace the reporting or intervention procedure.

§ 56. Periodic evaluation of the Standards

1. The Standards are evaluated at least once a year by means of a questionnaire concerning the evaluation of the child safeguarding standards.
2. The evaluation serves in particular to determine whether:
    1) the Standards are up to date and can be applied in practice;
    2) children know the available ways of obtaining help;
    3) the reporting and intervention system operates properly;
    4) there is a need to change or simplify the adopted arrangements.
3. The evaluation takes into account, to an appropriate extent, the opinions of children, the assessment of their sense of safety, and the opinions of guardians and other persons caring for children.
4. A short note is prepared from the evaluation, containing the main findings and any proposed changes.

§ 57. Updating the Standards

1. The Standards are updated in the event of changes in the law, changes in the organisation of foreign institutional foster care, or where experience from their application indicates a need for changes.
2. A review may also be carried out after a serious incident concerning a child's safety if there is a need to assess the effectiveness of the arrangements adopted.

3. The Standards are updated by the Director of PCPR in the manner appropriate to their introduction.
4. After significant changes are introduced, the materials and information made available to children and persons applying the Standards are updated accordingly.

Chapter XV
Making the Standards and information available to children

§ 58. Availability of the Standards

1. The current version of the Standards is available at PCPR, in each home to which they apply, and electronically at a location designated by PCPR.
2. A shortened, understandable version of the Standards is prepared for children and adapted to their age, communication abilities and language.
3. Where needed, information is provided using plain language, graphic materials, pictograms or other accessible forms of communication.

§ 59. Information available to children

1. In each home, information containing at least the following is displayed in a place easily accessible to children:
    1) persons to whom the child can turn for help;
    2) the 24-hour reporting number;
    3) the QR code for the reporting form;
    4) the emergency number 112.
2. The information must be accessible to the child without the need to ask an adult for access.
3. Contact details and the QR code should be kept up to date.

§ 60. Information for visitors

1. Visitors are provided with the child safety rules applicable during the visit.
2. Familiarisation with the rules is confirmed in accordance with the adopted Visitor Register form for the home.
3. Materials are made available in languages that enable the visitor to understand the basic rules.

Chapter XVI
Final provisions

§ 61. Responsibility for application of the Standards

1. The Director of PCPR is responsible for implementing the Standards and supervising their operation.
2. The Foreign Foster Care Coordinator coordinates their day-to-day application in the homes and the operation of the reporting and intervention system.
3. The psychologist and educator participate in implementation of the Standards within the scope of their competences.
4. Persons providing day-to-day care and other persons working with children apply the Standards according to the tasks they perform.

§ 62. Relationship to other regulations

1. The Standards are applied together with applicable law and other PCPR procedures concerning the care, supervision and safety of children.
2. The Standards do not replace duties arising from the law, in particular the duty to provide assistance or notify the competent authorities.
3. The Standards should be applied in a manner that limits duplication of activities and documentation maintained under other regulations.

§ 63. Documents used to implement the Standards

1. The following in particular are used to implement the Standards:
    1) Register of Reports and Interventions;
    2) Intervention Card containing, where needed, the scope of support for the child;
    3) electronic form accessible by QR code;
    4) Instructions for operating the 24-hour reporting number;
    5) Visitor Register for the home;
    6) Declaration of Familiarisation with the Standards;
    7) shortened version of the Standards and information, questionnaires and colouring pages intended for children.
2. Forms and materials may be adapted technically, linguistically and graphically provided that this does not alter the rules arising from the Standards.

§ 64. Entry into force

1. The Standards enter into force on the date specified in an order of the Director of PCPR.
2. On the date they enter into force, the documents and materials in use are adapted to the provisions of the Standards to the extent necessary.

СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ
У ЗАКОРДОННІЙ ІНСТИТУЦІЙНІЙ ПРИЙОМНІЙ ОПІЦІ
ПІД НАГЛЯДОМ ПОВІТОВОГО ЦЕНТРУ ДОПОМОГИ СІМ'Ї У СЛУПСЬКУ

Допоміжний переклад. Офіційною та вихідною є версія польською мовою. У разі розбіжностей переважну силу має польський текст.

ПРЕАМБУЛА

Стандарти захисту дітей у закордонній інституційній прийомній опіці, що перебуває під наглядом Повітового центру допомоги сім'ї у Слупську, розроблено з метою забезпечення кожній дитині, яка перебуває в цій формі опіки, умов, що гарантують повагу до її прав, гідності, приватності, безпеки та належного розвитку.

Благополуччя та безпека дитини є основоположним принципом усіх дій, що здійснюються щодо дітей. Кожна особа, яка здійснює опіку над дитиною, працює з дітьми, надає їм допомогу або послуги, а також має з ними контакт у зв'язку з перебуванням у будинку, зобов'язана поважати права дитини та її межі й реагувати на будь-які ситуації, що можуть свідчити про заподіяння шкоди, насильство, нехтування потребами, використання або іншу загрозу її благополуччю.

Особливу увагу слід приділяти дітям, які через вік, стан здоров'я, інвалідність, особливі потреби розвитку чи комунікації, мовний бар'єр або інші обставини можуть мати обмежену здатність самостійно розпізнати небезпеку, висловити заперечення або звернутися по допомогу.

Дитина має право на інформацію про свої права, правила безпечних взаємин та доступні способи отримання допомоги. Така інформація надається у спосіб, адаптований до віку, розвитку та комунікаційних можливостей дитини, мовою, яку вона розуміє.

Кожне повідомлення про можливе заподіяння шкоди дитині розглядається з належною серйозністю. Ні дитина, ні особа, яка добросовісно подала повідомлення, не можуть зазнавати через це негативних наслідків.

Стандарти мають передусім запобіжний та захисний характер. Вони визначають правила безпечних взаємин, способи повідомлення про тривожні події, обов'язки дорослих, правила здійснення втручання та дії, спрямовані на підтримку дитини після виявлення або виникнення підозри щодо заподіяння їй шкоди.

Розділ I
Загальні положення, сфера застосування та визначення
§ 1. Мета Стандартів

1. Стандарти визначають правила захисту неповнолітніх, які перебувають у закордонній інституційній прийомній опіці під наглядом Повітового центру допомоги сім'ї у Слупську.
2. Метою Стандартів є, зокрема:
    1) запобігання заподіянню шкоди дітям та порушенню їхніх прав;

2) визначення правил безпечних взаємин між дорослими та дітьми, а також між самими дітьми;
3) забезпечення дітям безпечної та доступної можливості повідомляти про ситуації, які викликають занепокоєння;
4) визначення обов'язків осіб, які здійснюють опіку над дітьми, та інших осіб, що мають контакт із дітьми, у разі підозри або встановлення факту заподіяння їм шкоди;
5) забезпечення єдиного порядку здійснення, документування та моніторингу втручань;
6) забезпечення дитині належного захисту та підтримки після виявлення заподіяної шкоди;
7) проведення освітніх і профілактичних заходів щодо насильства, захисту особистих меж, безпеки в Інтернеті та способів отримання допомоги.

3. Застосування Стандартів не скасовує обов'язку вживати заходів, передбачених законодавством, зокрема обов'язку невідкладно повідомляти відповідні служби або установи у разі загрози життю чи здоров'ю дитини або підозри у вчиненні злочину.

§ 2. Сфера застосування

1. Стандарти застосовуються в усіх будинках (місцях), у яких перебувають діти в рамках закордонної інституційної прийомної опіки, що перебуває під наглядом Повітового центру допомоги сім'ї у Слупську.
2. Дотримуватися Стандартів, відповідно до обсягу виконуваних завдань та характеру контакту з дитиною, зобов'язані, зокрема:
   1) законні опікуни дітей, призначені органами влади країни походження;
   2) особи, які здійснюють щоденні доглядові та виховні заходи;
   3) працівники Повітового центру допомоги сім'ї у Слупську, які виконують завдання, пов'язані із закордонною опікою;
   4) психологи, педагоги, логопеди, фізіотерапевти та інші фахівці, які працюють із дітьми;
   5) особи, які виконують завдання на підставі цивільно-правових договорів або в межах послуг, що надаються зовнішніми суб'єктами, якщо вони мають контакт із дітьми;
   6) волонтери, практиканти, стажисти та інші особи, допущені до здійснення діяльності за участю дітей;
   7) особи, які відвідують будинок, – у частині правил перебування в будинку та контакту з дітьми;
   8) інші особи, які у зв'язку з виконуваними завданнями або за згодою законного опікуна мають безпосередній контакт із дітьми.
3. Особи, які відвідують будинок, додатково підпорядковуються правилам щодо відвідувань, реєстрації візитів, поваги до приватності та меж дітей, а також фотографування й записування.
4. Стандарти застосовуються незалежно від громадянства, статі, стану здоров'я, інвалідності, походження, мови, сімейної ситуації чи інших особистих ознак дитини.

§ 3. Визначення

У цих Стандартах терміни означають:

1. **Стандарти – ці Стандарти захисту дітей у закордонній інституційній прийомній опіці під наглядом Повітового центру допомоги сім'ї у Слупську;**
2. **PCPR або Центр – Повітовий центр допомоги сім'ї у Слупську;**
3. **Директор – Директор Повітового центру допомоги сім'ї у Слупську;**
4. **закордонна інституційна прийомна опіка – закордонна інституційна прийомна опіка у розумінні законодавства (вразлива група), щодо якої Повітовий центр допомоги сім'ї у Слупську виконує завдання, визначені окремими положеннями;**
5. **будинок – місце тимчасового проживання та здійснення щоденної опіки над дитиною або групою дітей, які перебувають у закордонній інституційній прийомній опіці;**
6. **дитина або неповнолітній – особа, яка не досягла 18-річного віку та перебуває у закордонній інституційній прийомній опіці під наглядом PCPR;**
7. **законний опікун дитини – особа, уповноважена представляти дитину або здійснювати над нею опіку відповідно до законодавства та рішень компетентних органів, призначена органами влади країни походження;**
8. **особа, яка здійснює поточну опіку, – особа, яка в будинку щоденно виконує щодо дітей доглядові, виховні або підтримувальні дії, незалежно від правової підстави виконання цих дій;**
9. **Координатор закордонної опіки – особа, призначена для координації діяльності, пов'язаної з функціонуванням закордонної інституційної прийомної опіки, та співпраці між будинками і PCPR;**
10. **особа, яка працює з дитиною, – будь-яка особа, яка у зв'язку з працевлаштуванням, наданням послуг, волонтерством, практикою, стажуванням або іншою формою співпраці має безпосередній контакт із дитиною;**
11. **відвідувач – особа, яка не здійснює постійної опіки над дітьми і не виконує регулярно завдань у будинку, а перебуває в ньому у зв'язку з приватним, службовим, контрольним, допоміжним або іншим обґрунтованим візитом;**
12. **заподіяння шкоди дитині – будь-яка дія або бездіяльність, що порушує або може порушити безпеку, здоров'я, гідність, права чи належний розвиток дитини, зокрема фізичне, психологічне або сексуальне насильство, нехтування потребами, використання, насильство з боку однолітків, кібернасильство або інше зловживання щодо дитини;**
13. **інцидент, що стосується захисту дитини, – подія, поведінка, інформація або обставина, яка може свідчити про заподіяння шкоди дитині, порушення її прав або загрозу її безпеці, незалежно від того, чи підтверджено ці обставини на момент повідомлення;**
14. **повідомлення – передання інформації про підозру або встановлений факт заподіяння шкоди дитині, порушення її прав або настання іншої події, що може загрожувати її безпеці;**
15. **втручання – дії, що здійснюються після отримання інформації про можливе заподіяння шкоди дитині та спрямовані, зокрема, на забезпечення її безпеки,**

з'ясування обставин події, надання допомоги дитині та, якщо це необхідно, повідомлення відповідних служб або установ;

16. **Інтервенційна група – група осіб, визначених у Стандартах для оцінки ситуації дитини та здійснення або підтримки інтервенційних дій;**

Розділ II
Права дитини та основні принципи її захисту

§ 4. Основні принципи захисту дитини

1. Благополуччя, безпека, гідність і права дитини є основоположними критеріями всіх дій, що здійснюються щодо дитини.
2. До кожної дитини ставляться як до суб'єкта прав і з повагою, з урахуванням її віку, рівня розвитку, стану здоров'я, інвалідності, емоційних і комунікаційних потреб, особистої ситуації та досвіду, який може впливати на її функціонування.
3. Неприпустимо по-різному ставитися до дітей через їхнє походження, громадянство, мову, стать, стан здоров'я, інвалідність, сімейну ситуацію, віросповідання або інші особисті ознаки.
4. Дитина має право на інформацію про свою ситуацію, належні їй права та доступні форми допомоги, яка надається у спосіб, адаптований до її віку, розвитку та комунікаційних можливостей, мовою, яку вона розуміє.
5. Дії щодо дитини здійснюються у спосіб, який якомога менше втручається в її приватність, автономію та відчуття безпеки.

§ 5. Права дитини

1. Кожна дитина має право, зокрема, на:
    1) фізичну та психологічну безпеку;
    2) повагу до гідності, приватності, інтимності та особистих меж;
    3) захист від усіх форм насильства, заподіяння шкоди, використання, нехтування потребами та принизливого поводження;
    4) можливість бути вислуханою та висловлювати власну думку у справах, що її стосуються;
    5) можливість заперечити проти поведінки, яка викликає дискомфорт, страх або порушує її межі;
    6) отримання належної психологічної, педагогічної, медичної або іншої підтримки;
    7) повідомлення про ситуацію, яка її непокоїть або може свідчити про заподіяння шкоди їй чи іншій дитині;
    8) користування доступними способами повідомлення, зокрема безпосередньою розмовою, цілодобовим телефоном, формою та QR-кодом;
    9) інформацію про те, куди і до кого можна звернутися по допомогу;
    10) захист від негативних наслідків добросовісного повідомлення.
2. Дитина не зобов'язана доводити, що їй було заподіяно шкоду. Для початку реагування достатньо інформації або обставин, які можуть свідчити про загрозу її безпеці.

3. Відмова, мовчання, замкнутість, плач, раптова зміна поведінки або інші сигнали, що можуть свідчити про дискомфорт дитини, потребують уважної реакції дорослого і не можуть автоматично вважатися непослухом.

§ 6. Діти, які потребують особливої підтримки

1. Особливої уваги потребують діти, які через вік, стан здоров'я, інвалідність, труднощі комунікації, досвід насильства, травму, розлуку з сім'єю або інші обставини можуть мати обмежену здатність самостійно розпізнати небезпеку, висловити заперечення або звернутися по допомогу.
2. Спосіб комунікації з дитиною адаптується до її можливостей, із використанням за потреби простої мови, графічних матеріалів, піктограм, допоміжної комунікації, перекладача або особи, яка підтримує дитину.
3. Неможливість повідомити про заподіяння шкоди словами не може бути підставою для відсутності реакції.
4. Мовний бар'єр, інвалідність або труднощі комунікації не можуть обмежувати право дитини висловити свою думку, подати повідомлення або отримати допомогу.

§ 7. Ознаки, що можуть свідчити про заподіяння шкоди дитині

1. Особи, які здійснюють опіку та працюють із дітьми, повинні звертати увагу на поведінку, стан дитини або інші обставини, що можуть свідчити про заподіяння їй шкоди.
2. До ознак, які потребують особливої уваги, належать, зокрема:
    1) незрозумілі або повторювані травми, ушкодження чи скарги на нездужання;
    2) раптова або виразна зміна поведінки, зокрема замкнутість, страх, надмірна настороженість, агресія, апатія або проблеми зі сном;
    3) виразний страх перед певною особою, місцем або ситуацією;
    4) ознаки нехтування основними потребами дитини, зокрема гігієнічними, медичними, харчовими або емоційними;
    5) поведінка, висловлювання або знання сексуального характеру, не відповідні віку та розвитку дитини, або інші ознаки, що можуть свідчити про порушення її інтимності;
    6) раптові зміни у користуванні телефоном або Інтернетом, страх, пов'язаний з отриманими повідомленнями, шантаж, погрози або приховування інтернет-контактів;
    7) безпосередня або опосередкована інформація від дитини про заподіяння шкоди їй або іншій дитині.
3. Окрема ознака сама по собі не означає, що дитині заподіюють шкоду. Однак вона потребує уважного спостереження, а у разі виникнення підозри щодо загрози безпеці дитини – реагування відповідно до Стандартів.

Розділ III
Правила безпечних взаємин дорослих (опікунів, фахівців та інших працівників) із дітьми

§ 8. Правила взаємин з дитиною

1. Взаємини дорослих із дітьми ґрунтуються на повазі, терпінні, доброзичливості, відповідальності та повазі до меж дитини.
2. Доросла особа:
    1) спілкується з дитиною спокійно та у зрозумілий для неї спосіб;
    2) вислуховує дитину та дає їй можливість висловити власну думку;
    3) поважає її приватність, інтимність і межі;
    4) зберігає професійний характер взаємин;
    5) використовує своє становище та повноваження виключно для забезпечення дитині опіки, безпеки, виховання або належної підтримки.
3. Якщо виникає сумнів, чи є певна форма контакту належною, доросла особа повинна утриматися від дії, яка могла б порушити межі дитини, та проконсультувати ситуацію з Координатором або відповідним фахівцем.

§ 9. Заборонена поведінка щодо дитини

1. Зокрема, неприпустимими є:
    1) фізичне насильство, зокрема удари, штовхання, смикання, щипання або заподіяння болю іншим способом;
    2) тілесні покарання;
    3) висміювання, приниження, соромлення, образи або осміювання дитини;
    4) погрози, залякування, шантаж або психологічний тиск;
    5) використання виховних методів, що ґрунтуються на страху, приниженні або ізоляції дитини;
    6) використання переваги віку, посади, залежності або особливої життєвої ситуації дитини;
    7) сексуальна або сексуалізована поведінка щодо дитини;
    8) схиляння дитини до створення, надсилання або поширення фотографій чи записів інтимного характеру;
    9) порушення приватності або інтимності дитини без обґрунтованої потреби, пов'язаної з доглядом, здоров'ям або безпекою;
    10) побудова з дитиною прихованих, залежних або привілейованих взаємин;
    11) схиляння дитини приховувати інформацію про насильство, заподіяння шкоди, порушення меж або неналежний контакт;
    12) схиляння дитини приховувати контакт із дорослою особою або видаляти повідомлення;
    13) передавання грошей, подарунків або інших вигод в обмін на певну поведінку, інформацію, мовчання або підтримання контакту;
    14) використання дитини для задоволення власних емоційних, особистих або фінансових потреб;
    15) надання дитині алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин або інших заборонених речовин;
    16) здійснення опіки над дитиною під впливом таких речовин.
2. Поведінка, зазначена в п. 1, є неприпустимою незалежно від того, чи відбувається вона в будинку, поза ним, під час поїздки, через Інтернет, телефон або інші засоби комунікації.

§ 10. Фізичний контакт та допомога в особистих діях

1. Фізичний контакт із дитиною допускається, якщо він обґрунтований ситуацією, є безпечним, відповідає віку та потребам дитини й поважає її межі.
2. Він може охоплювати, зокрема:
    1) допомогу в щоденному функціонуванні;
    2) доглядові або гігієнічні дії, якщо дитина потребує допомоги;
    3) лікування, реабілітацію та надання першої допомоги;
    4) захист дитини від безпосередньої загрози;
    5) підтримувальний або заспокійливий контакт, якщо дитина його приймає.
3. Допомога під час гігієнічних процедур, одягання, лікування або інших дій, що втручаються у приватність дитини, обмежується необхідним обсягом і здійснюється з повагою до її гідності, інтимності та максимально можливої самостійності.
4. Заперечення дитини проти фізичного контакту слід поважати, за винятком ситуацій, коли певна дія необхідна для захисту життя, здоров'я або безпеки дитини чи інших осіб.

§ 11. Індивідуальні контакти та спілкування з дитиною

1. Індивідуальна розмова, консультація, терапія або інша форма роботи з дитиною може проводитися без присутності інших осіб, якщо це обґрунтовано характером діяльності та відповідає благополуччю дитини.
2. Такий контакт має відбуватися прозоро, з повагою до приватності дитини та з можливістю встановити, де і з ким перебуває дитина.
3. Контакт особи, яка працює з дитиною, поза місцем виконання обов'язків має залишатися пов'язаним із виконанням доглядових, службових або спеціалізованих завдань.
4. Приватні зустрічі, приховані телефонні чи інтернет-контакти та інші форми взаємин, не пов'язані з виконуваними завданнями, є неприпустимими.

§ 12. Подарунки, гроші та інші вигоди

1. Передавання дитині грошей, подарунків або інших вигод здійснюється відповідно до правил, прийнятих у будинку, і не може призводити до виникнення залежності, привілейованого ставлення до дитини або очікування певної поведінки.
2. Допускаються невеликі подарунки, пов'язані зі святами, груповими подіями або заняттями.
3. Неприпустимо приймати від дитини гроші або цінні речі для власного використання.

§ 13. Дії у разі порушення правил

1. Кожна особа, яка помітить порушення правил безпечних взаємин або отримає інформацію, що може свідчити про загрозу безпеці дитини, зобов'язана діяти відповідно до правил повідомлення та втручання, визначених у подальшій частині Стандартів.
2. Насамперед необхідно забезпечити безпеку дитини.

§ 14. Безпечний допуск осіб до роботи з дітьми

1. Особи, які розпочинають роботу або іншу діяльність, пов'язану з безпосереднім контактом із дітьми, до допуску до виконання цих завдань підлягають перевірці в обсязі, передбаченому законодавством.
2. У межах перевірки отримуються інформація, документи та заяви, передбачені законодавством.
3. Документи, що стосуються перевірки, зберігаються у документації відповідної особи.
4. Особи, щодо яких існують правові перешкоди для здійснення діяльності, пов'язаної з дітьми, не можуть бути допущені до такої діяльності.

Розділ IV
Безпечні взаємини між дітьми

§ 15. Правила взаємин між дітьми

1. Взаємини між дітьми мають ґрунтуватися на взаємній повазі, повазі до гідності, приватності, відмінностей та особистих меж.
2. Зокрема, щодо іншої дитини неприпустимими є:
    1) фізичне, психологічне або сексуальне насильство;
    2) погрози, залякування, переслідування, приниження, висміювання або виключення;
    3) вимагання грошей, речей, послуг або певної поведінки;
    4) забирання, приховування або знищення речей;
    5) використання переваги віку, сили, здібностей, становища в групі або залежності іншої дитини;
    6) порушення приватності, перегляд без згоди телефону, листування або іншого приватного вмісту;
    7) створення або поширення без згоди фотографій, записів чи інформації про іншу дитину;
    8) поведінка сексуального характеру, що порушує межі, безпеку або не відповідає віку та розвитку дитини;
    9) кібернасильство та інша шкідлива поведінка з використанням Інтернету або електронних пристроїв.
3. Жарт, гра, груповий звичай або тиск інших дітей не виправдовують поведінку, яка спричиняє біль, страх, приниження або порушує межі дитини.
4. Дитина має право відмовитися від участі в ситуації, яка викликає дискомфорт, відійти та звернутися по допомогу до дорослої особи, якій довіряє.

§ 16. Конфлікт і насильство між однолітками

1. Конфлікт між дітьми не вважається автоматично насильством.
2. Під час оцінки ситуації враховуються, зокрема:
    1) характер та інтенсивність поведінки;
    2) її повторюваність;
    3) різниця у віці, силі, здібностях або становищі дітей;
    4) наявність страху, підпорядкування або залежності;
    5) наслідки події для дитини.

3. Звичайний конфлікт може вирішуватися шляхом розмови, встановлення меж та відшкодування заподіяної шкоди.
4. Медіація або спільна конфронтація не застосовуються, якщо вони можуть наразити постраждалу дитину на подальший страх, тиск або повторне заподіяння шкоди.
5. Насильство, переслідування, використання переваги або сексуальна поведінка, що порушує безпеку дитини, не можуть розглядатися виключно як конфлікт.

§ 17. Реагування на заподіяння шкоди між дітьми

1. Доросла особа, яка помітила або отримала інформацію про поведінку, що загрожує безпеці дитини:
    1) припиняє шкідливу поведінку;
    2) забезпечує безпеку дітей;
    3) за потреби забезпечує медичну допомогу;
    4) вислуховує дітей без передчасної оцінки;
    5) передає інформацію відповідно до правил повідомлення, визначених у Стандартах.
2. Від дитини, якій могло бути заподіяно шкоду, не вимагають негайного примирення, прийняття вибачень або участі у спільній розмові з дитиною, поведінка якої була шкідливою.
3. Допомога надається як дитині, яка зазнала шкоди, так і – відповідно до потреб – дитині, яка проявляє шкідливу поведінку.
4. Дитину, яка проявляє шкідливу поведінку, не стигматизують і в повсякденній роботі не називають «кривдником».

Розділ V
Захист приватності, даних та зображення дитини

§ 18. Приватність та інформація про дитину

1. Інформація про дитину, зокрема про її здоров'я, сімейну та правову ситуацію, досвід заподіяння шкоди та користування спеціалізованою підтримкою, підлягає захисту.
2. Така інформація використовується та передається виключно в обсязі, необхідному для виконання обов'язків, забезпечення безпеки дитини або надання їй допомоги.
3. Неприпустимими є:
    1) обговорення ситуації дитини в присутності неуповноважених осіб;
    2) використання інформації про дитину в особистих цілях;
    3) зберігання або передавання документації за допомогою неузгоджених приватних пристроїв, облікових записів або каналів зв'язку.
4. Організація життя в будинку має забезпечувати дитині приватність, відповідну її віку та потребам, зокрема під час гігієнічних процедур, переодягання, відпочинку, розмови з фахівцем та подання повідомлення.

§ 19. Зображення дитини

1. Фотографування, відеозйомка або записування дитини допускаються виключно з обґрунтованою метою, відповідно до законодавства та правил, що діють у PCPR (за потреби застосовуються рішення, які обмежують можливість ідентифікації дитини, зокрема кадрування або анонімізація зображення), з урахуванням думки дитини відповідно до її віку та розвитку.
2. Неприпустимо робити фотографії або записи:
    1) в інтимних ситуаціях або ситуаціях, що порушують гідність дитини;
    2) під час гігієнічних процедур або переодягання;
    3) потайки;
    4) для приватних цілей дорослої особи.
3. Забороняється публікувати фотографії, записи та інформацію про дітей у приватних профілях, облікових записах і групах осіб, які здійснюють опіку, працівників або фахівців.
4. Матеріали, що оприлюднюються, не можуть розкривати детальну інформацію про сімейну, правову чи медичну ситуацію дитини, травматичний досвід або місце її перебування, якщо це може порушити її безпеку чи приватність.

§ 20. ЗМІ та промоційні матеріали

1. Контакт представників ЗМІ, фондів, організацій, спонсорів або інших зовнішніх суб'єктів із дітьми, а також можливість фотографування чи записування узгоджуються до початку візиту.
2. Неприпустимо схиляти дитину розповідати про досвід війни, міграції, насильства, сімейну ситуацію або інший травматичний досвід у промоційних, медійних чи фандрейзингових цілях.
3. Участь дитини в промоційному або медійному матеріалі не може бути умовою отримання допомоги, подарунка або участі у заході.

§ 21. Порушення приватності або неправомірне використання зображення

1. Інформація про несанкціоноване використання даних, фотографії, запису або іншої інформації про дитину передається відповідно до правил повідомлення, визначених у Стандартах.
2. У межах можливого вживаються заходи для обмеження подальшого поширення матеріалу, збереження інформації про подію та забезпечення дитині підтримки.
3. Дитину не покладають відповідальність за те, що матеріал, який вона раніше передала, згодом був використаний проти неї у спосіб, що завдав їй шкоди.

Розділ VI
Безпека дітей в Інтернеті

§ 22. Правила цифрової безпеки

1. Дитина має право користуватися Інтернетом та електронними пристроями відповідно до свого віку й потреб, із повагою до її приватності.
2. Особи, які здійснюють опіку, вживають заходів для захисту дитини, зокрема від:
    1) кібернасильства та переслідування;
    2) контакту з особами, які можуть становити загрозу;
    3) грумінгу та сексуальної експлуатації;
    4) шантажу та вимагання фотографій або записів;

5) несанкціонованого поширення даних, зображення або приватних матеріалів;
6) шахрайства та незаконного отримання даних.

3. Обсяг контролю за користуванням дитиною Інтернетом має бути пропорційним її віку, розвитку та встановленому ризику і не може призводити до необґрунтованого втручання у приватність.
4. Обмеження доступу до телефону або Інтернету не може застосовуватися як форма приниження чи ізоляції дитини від близьких осіб.

§ 23. Правила, які пояснюються дітям

Дітей навчають, зокрема:

1) захищати паролі, персональні дані та інформацію про місце перебування;
2) бути обережними у контактах з особами, з якими вони познайомилися в Інтернеті;
3) не надсилати незнайомим особам матеріали інтимного характеру;
4) можливості припинити контакт, заблокувати користувача та повідомити про тривожну ситуацію;
5) не організовувати зустрічей з особою, з якою дитина познайомилася виключно в Інтернеті, без відома опікуна;
6) можливості звернутися по допомогу також у випадку, якщо дитина раніше сама вступила в ризикований контакт, надіслала фотографію або повідомлення.

§ 24. Реагування на загрозу в Інтернеті

1. Після отримання інформації про загрозу:
   1) дитині забезпечують безпеку та підтримку;
   2) її вислуховують без оцінювання;
   3) дитину не схиляють продовжувати контакт з особою, яка становить загрозу;
   4) у межах можливого зберігають інформацію, важливу для справи, зокрема повідомлення, назву облікового запису, дату контакту або знімки екрана;
   5) подають повідомлення відповідно до правил, визначених у Стандартах.
2. Матеріали інтимного характеру, що стосуються дитини, не копіюються і не поширюються понад обсяг, необхідний для захисту дитини та виконання правових обов'язків.
3. У разі підозри на злочин, сексуальну експлуатацію, грумінг, шантаж або безпосередню загрозу запускається відповідна процедура втручання.

§ 25. Цифрова освіта

1. Дітей знайомлять із правилами безпечного користування Інтернетом відповідно до їхнього віку та потреб.
2. Відповідно до віку дітей зміст занять охоплює, зокрема, кібернасильство, захист приватності, грумінг, шантаж, надсилання фотографій і записів, контакти з незнайомими особами та способи отримання допомоги.
3. Детальні правила проведення та документування освітніх заходів визначає розділ, що стосується навчання та освіти.

Розділ VII
Особи, які відвідують будинок

§ 26. Організація візиту

1. Візит зовнішньої особи відбувається з відома особи, яка здійснює поточну опіку, або іншої особи, уповноваженої прийняти відвідувача, і не може порушувати безпеку, приватність або права дітей.
2. Відвідувач робить запис у Журналі відвідувачів будинку, за винятком ситуацій, коли такі формальності могли б затримати надання допомоги або дії уповноважених служб.
3. Відвідувач підтверджує ознайомлення з правилами, що діють під час візиту, своїм підписом у Журналі відвідувачів будинку.
4. Ці правила не обмежують законних повноважень органів, служб та інших уповноважених суб'єктів.

§ 27. Контакт відвідувача з дитиною

1. На відвідувача поширюються правила безпечних взаємин з дітьми, визначені у Стандартах.
2. Контакт із дитиною має відповідати меті візиту.
3. Відвідувач не залишається з дитиною наодинці без відома особи, яка здійснює опіку, якщо тільки характер законно виконуваних дій не вимагає забезпечення дитині конфіденційності або приватності чи не стосується належним чином реалізованого контакту з близькою особою.
4. Зокрема, неприпустимими є:
    1) виведення або вивезення дитини за межі будинку без необхідної згоди;
    2) встановлення прихованих контактів із дитиною;
    3) передавання грошей або цінних подарунків без відома особи, яка здійснює опіку;
    4) фотографування або записування дитини з порушенням правил, визначених у Стандартах.

§ 28. Обов'язок відвідувача реагувати

1. Відвідувач, який помітить загрозу безпеці дитини або отримає інформацію про можливе заподіяння їй шкоди, невідкладно передає цю інформацію особі, яка здійснює опіку, або безпосередньо до PCPR.
2. Відвідувач не проводить самостійного з'ясування обставин і не зіштовхує дитину з особою, якої стосується повідомлення.
3. У ситуації безпосередньої загрози життю або здоров'ю відвідувач може безпосередньо повідомити відповідні служби.

§ 29. Порушення правил під час візиту

1. У разі порушення правил особа, відповідальна за візит, вживає заходів, відповідних до ситуації, зокрема може:
    1) зобов'язати відвідувача припинити поведінку;
    2) припинити його контакт із дитиною;
    3) завершити візит;
    4) подати повідомлення або запустити процедуру втручання;
    5) повідомити відповідні служби.
2. Безпека дитини має пріоритет перед продовженням візиту.

Розділ VIII
Повідомлення про ситуації, що загрожують безпеці дитини

§ 30. Право на повідомлення

1. Кожна дитина має право повідомити про ситуацію, яка викликає в неї занепокоєння, страх або дискомфорт, порушує її межі або може свідчити про заподіяння шкоди їй чи іншій дитині.
2. Дитина:
    1) не зобов'язана знати, чи є певна поведінка насильством або порушенням права;
    2) не зобов'язана надавати докази;
    3) може подати повідомлення у спосіб, який є для неї найбільш доступним і безпечним;
    4) може звернутися безпосередньо до PCPR без попереднього повідомлення проблеми опікуну.
3. Кожне повідомлення розглядається з належною серйозністю незалежно від способу його передання.

§ 31. Способи подання повідомлення

1. Дитина може подати повідомлення, зокрема:
    1. законному опікуну або особі, яка здійснює поточну опіку;
    2. психологу або педагогу;
    3. Координатору закордонної опіки;
    4. іншому працівнику PCPR або дорослій особі, якій дитина довіряє;
    5. телефоном на цілодобовий номер для повідомлень;
    6. через форму, доступну за QR-кодом;
    7. письмово, електронною поштою або іншим способом, що дає змогу передати інформацію.
2. QR-код, адресу електронної пошти та цілодобовий номер телефону розміщують у місці, легко доступному для дітей, щоб вони могли скористатися ними без згоди дорослої особи.
3. Електронна форма:
    1. не вимагає входу в обліковий запис;
    2. доступна мовою, зрозумілою для дітей;
    3. дозволяє описати ситуацію власними словами;
    4. дозволяє залишити повідомлення без надання персональних даних.
4. Анонімне повідомлення розглядається в обсязі, можливому на підставі наданої інформації.

§ 32. Прийняття повідомлення від дитини

1. Особа, якій дитина передає інформацію:
    1) забезпечує спокійні та безпечні умови для розмови;
    2) слухає без оцінювання та дає дитині можливість розповісти про ситуацію своїми словами;
    3) не ставить навідних запитань;

4) не вимагає доказів;
5) не проводить допиту;
6) не обіцяє повної таємниці;
7) обмежує запитання інформацією, необхідною для встановлення, чи дитина або інші діти потребують негайної допомоги.

2. Без потреби дитину не слід змушувати багаторазово повторювати свою розповідь різним особам.
3. Усне повідомлення є повноцінним повідомленням і не вимагає від дитини складати чи підписувати письмову заяву.
4. Дитині, яка потребує особливої підтримки, забезпечують відповідний спосіб комунікації, у тому числі за потреби допомогу перекладача, піктограми, альтернативну комунікацію або особу підтримки.

§ 33. Захист дитини, яка подає повідомлення

1. Дитина, яка добросовісно подає повідомлення, не може зазнавати через це негативних наслідків.
2. Зокрема, неприпустимими є:
   1) покарання або висміювання дитини;
   2) тиск з метою відкликання або зміни повідомлення;
   3) погрози наслідками;
   4) погіршення ставлення до дитини;
   5) необґрунтоване розголошення інформації про повідомлення.
3. Непідтвердження повідомлення саме по собі не означає, що воно було подане недобросовісно.
4. Дитині у спосіб, відповідний до її віку, повідомляють, що повідомлення прийнято, хто займатиметься справою та де вона може знову отримати допомогу.

Розділ IX
Обов'язки після отримання інформації про загрозу дитині

§ 34. Обов'язок реагування та повідомлення

1. Кожна особа, яка здійснює опіку над дитиною, працює з дітьми або виконує завдання, пов'язані із закордонною інституційною прийомною опікою, зобов'язана реагувати на інформацію або обставину, що може свідчити про заподіяння шкоди дитині або загрозу її безпеці.
2. Для вжиття заходів не потрібно попередньо підтверджувати, що шкоди справді було заподіяно.
3. Законний опікун, особа, яка здійснює поточну опіку, працівник, фахівець або інша особа, яка виконує завдання з дітьми, передає інформацію Координатору закордонної опіки невідкладно, не пізніше ніж протягом 12 годин від моменту її отримання.
4. Строк 12 годин є максимальним і не виправдовує відкладення повідомлення, якщо його можна передати раніше.
5. Повідомлення має містити інформацію, відому особі, яка повідомляє, зокрема опис події, дані дитини – якщо вони відомі – та інформацію про вже вжиті

захисні заходи. Відсутність частини даних не може бути підставою для відмови у прийнятті повідомлення.

§ 35. Ситуації, що потребують негайного реагування

1. Негайних дій потребують, зокрема:
   1) безпосередня загроза життю або здоров'ю дитини;
   2) підозра на сексуальне насильство або сексуальну експлуатацію;
   3) серйозна травма;
   4) підозра на злочин, що потребує термінового втручання;
   5) зникнення дитини або інша безпосередня загроза її безпеці.
2. У такій ситуації насамперед:
   1) забезпечують безпеку дитини;
   2) надають першу допомогу або викликають медичну допомогу – якщо вона потрібна;
   3) повідомляють Поліцію, телефонують 112 або звертаються до інших відповідних служб – якщо цього вимагає ситуація;
   4) невідкладно інформують Координатора.
3. Інформування Координатора не може затримувати надання допомоги або виклик відповідних служб.

§ 36. Обсяг дій особи, яка приймає інформацію

1. Особа, яка отримала інформацію про можливе заподіяння шкоди:
   1) забезпечує безпеку дитини;
   2) передає повідомлення відповідно до Стандартів;
   3) у межах можливого зберігає інформацію або матеріали, важливі для справи.
2. Ця особа не проводить самостійного з'ясування обставин, а зокрема:
   1) не допитує дитину;
   2) не вимагає доказів;
   3) не зіштовхує дитину з особою, якої стосується повідомлення;
   4) не вирішує самостійно, чи є повідомлення достовірним.
3. Якщо це необхідно для безпеки дитини, до моменту оцінки ситуації можуть бути вжиті тимчасові захисні заходи, зокрема обмеження контакту дитини з особою, яка може становити загрозу.

§ 37. Особливі випадки повідомлення

1. Якщо повідомлення стосується законного опікуна або особи, яка здійснює поточну опіку, його передають безпосередньо Координатору.
2. Якщо повідомлення стосується Координатора, його передають безпосередньо Директору PCPR або визначеному члену інтервенційної групи.
3. Особа, якої стосується повідомлення:
   1) не проводить дій із з'ясування обставин у власній справі;
   2) не приймає рішень щодо способу розгляду повідомлення;
   3) не може впливати на дитину, особу, яка подала повідомлення, або інших осіб, що мають інформацію про подію.
4. Якщо повідомлення стосується поведінки іншої дитини, застосовуються правила щодо насильства між однолітками, визначені у Розділі IV.

5. Особа, яка добросовісно подає повідомлення, не може зазнавати негативних наслідків або дій у відповідь.

Розділ X
Інтервенційна група та проведення втручання

§ 38. Склад Інтервенційної групи

1. У справах, що потребують поглибленої оцінки або скоординованих дій, функціонує Інтервенційна група.
2. До складу Групи входять:
    1) Координатор закордонної опіки;
    2) психолог;
    3) педагог.
3. Залежно від потреб до участі в роботі Групи можуть бути запрошені інші фахівці або особи, які мають інформацію, важливу для ситуації дитини, зокрема координатор підтримки дітей, соціальний працівник, представник сфери охорони здоров'я, юрист або перекладач.
4. Особа, якої стосується повідомлення, не бере участі у розгляді власної справи.
5. Якщо повідомлення стосується Координатора, його завдання в межах втручання перебирає на себе Директор PCPR або призначена ним особа.

§ 39. Скликання Групи

1. Після отримання повідомлення Координатор проводить попередню оцінку ситуації та, якщо цього вимагає характер справи, скликає Групу.
2. Групу скликають, зокрема, у випадку:
    1) підозри на серйозне насильство або сексуальну експлуатацію;
    2) серйозного або повторюваного нехтування потребами чи заподіяння шкоди;
    3) серйозного насильства між однолітками;
    4) загрози з боку особи, яка здійснює опіку;
    5) повторюваних інцидентів;
    6) ситуації, що потребує співпраці кількох фахівців або установ.
3. Не кожне повідомлення потребує скликання повного складу Групи. У менш складних справах Координатор може визначити подальший порядок дій після консультації з психологом або педагогом.
4. Необхідність скликання Групи не може затримувати дії, необхідні для забезпечення безпеки дитини.

§ 40. Завдання Групи

1. Група:
    1) оцінює поточну безпеку дитини та ризик повторного заподіяння шкоди;
    2) визначає необхідні захисні заходи;
    3) оцінює потребу у психологічній, педагогічній, медичній або іншій підтримці;
    4) встановлює, чи може загроза стосуватися також інших дітей;
    5) визначає потребу повідомлення відповідних служб або установ;
    6) за потреби визначає обсяг підтримки дитини;

7) контролює ефективність вжитих заходів.

2. Під час оцінки безпеки враховуються, зокрема, характер і повторюваність події, вік та потреби дитини, можливість подальшого контакту з особою, яка може становити загрозу, а також попередні подібні події.
3. Оцінка безпеки не вимагає попереднього повного з'ясування всіх обставин справи.
4. Група не встановлює кримінальної відповідальності та не замінює Поліцію, прокуратуру, суд або інші уповноважені органи.

§ 41. Захисні заходи

1. Залежно від рівня ризику заходи можуть включати, зокрема:
   1) тимчасове обмеження контакту з особою, яка може становити загрозу;
   2) зміну організації поточної опіки;
   3) посилення нагляду;
   4) забезпечення підтримки психолога, педагога або іншого фахівця;
   5) забезпечення медичної допомоги;
   6) захист інших дітей, якщо вони також можуть перебувати під загрозою.
2. Захисні заходи мають бути адекватними встановленому ризику і не є рішенням щодо відповідальності особи, якої стосується повідомлення.
3. Психолог і педагог підтримують оцінку ситуації дитини та вибір відповідної форми допомоги.
4. Кількість розмов із дитиною про травматичну подію обмежується необхідним мінімумом.

§ 42. Співпраця та інформування дитини

1. Дитині у спосіб, адаптований до її віку та можливостей, надають інформацію про дії, що здійснюються для забезпечення її безпеки.
2. Думка дитини враховується під час планування заходів в обсязі, відповідному до її віку та рівня розвитку.
3. Якщо цього вимагає ситуація, PCPR співпрацює з відповідними службами та установами, зокрема Поліцією, прокуратурою, судом, закладами охорони здоров'я, школою та іншими суб'єктами, компетентними з огляду на ситуацію дитини.
4. Повідомлення відповідних органів здійснює Директор PCPR або інша уповноважена особа, за винятком ситуацій, що потребують негайного виклику допомоги.
5. Передання справи іншому органу не звільняє PCPR від моніторингу безпеки дитини в межах його завдань.

§ 43. Повідомлення та інші захисні процедури

1. Якщо встановлені під час втручання обставини свідчать про наявність підстав, визначених законодавством, вживаються відповідні заходи, зокрема:
   1) початок процедури «Блакитної карти» уповноваженою особою або суб'єктом – у разі обґрунтованої підозри на домашнє насильство;
   2) повідомлення відповідного опікунського (сімейного) суду, якщо ситуація дитини обґрунтовує вжиття судом заходів з власної ініціативи;

3) повідомлення прокуратури або Поліції, якщо є підозра у вчиненні злочину, що переслідується за публічним обвинуваченням;
4) повідомлення інших відповідних органів або установ, якщо цього вимагає ситуація дитини.

2. Заходи, зазначені в п. 1, можуть вживатися незалежно один від одного відповідно до обставин справи.
3. Вжиття заходів, зазначених у п. 1, фіксується в Карті втручання.

§ 44. Завершення втручання

1. Втручання може бути завершено, якщо:
   1) проведено оцінку безпеки дитини;
   2) вжито необхідних захисних заходів;
   3) дитині забезпечено належну підтримку – якщо вона була потрібна;
   4) вжито необхідних правових заходів або повідомлено відповідні органи – якщо для цього були підстави.
2. Під час закриття Карти втручання фіксуються:
   1) поточна ситуація дитини;
   2) найважливіші вжиті заходи;
   3) інформація про розпочаті процедури або здійснені повідомлення – якщо застосовується;
   4) подальші дії або спосіб моніторингу – якщо вони потрібні;
   5) дата завершення втручання.
3. Про завершення втручання та висновки, важливі для подальшої опіки, повідомляють законного опікуна дитини та, у необхідному обсязі, особу, яка здійснює поточну опіку.
4. Інформація, зазначена в п. 3, не передається особі, якої стосується підозра у заподіянні шкоди, або її обсяг обмежується, якщо цього вимагають безпека дитини, інтереси провадження, що ведеться, або положення законодавства.
5. Закриття Карти втручання не виключає подальшої підтримки дитини або повторного втручання у разі появи нових обставин.

Розділ XI
Документування повідомлень і втручань

§ 45. Правила документування

1. Повідомлення про підозру або встановлений факт заподіяння шкоди дитині чи іншу серйозну загрозу її безпеці підлягають фіксації.
2. Документація служить передусім для:
   1) забезпечення безперервності захисних дій;
   2) встановлення, які дії були вжиті;
   3) моніторингу безпеки дитини;
   4) підтвердження належного проведення втручання.
3. Документування має бути обмежене інформацією, необхідною для захисту дитини та ведення справи, і не може затримувати дії, спрямовані на її безпеку.
4. У документації відокремлюється інформація, передана дитиною або іншою особою, від висновків та оцінок осіб, які проводять втручання.

§ 46. Реєстр повідомлень та втручань

1. У PCPR ведеться один Реєстр повідомлень та втручань, що стосуються захисту неповнолітніх у закордонній інституційній прийомній опіці.
2. Реєстр є централізованим і охоплює всі будинки, на які поширюються Стандарти.
3. Реєстр містить лише основну інформацію:
    1) номер справи;
    2) дату отримання повідомлення;
    3) зазначення дитини та будинку, яких стосується повідомлення;
    4) загальне визначення виду події;
    5) інформацію про те, чи було розпочато втручання;
    6) дату завершення справи.
4. За ведення Реєстру відповідає Координатор закордонної опіки.
5. Детальні описи подій або перебігу втручання до Реєстру не вносяться – за потреби ця інформація зазначається в Карті втручання.

§ 47. Карта втручання

1. Якщо повідомлення потребує вжиття інтервенційних заходів, відкривається Карта втручання, яка є основним документом перебігу справи.
2. Залежно від характеру події Карта містить:
    1) номер справи;
    2) дані дитини;
    3) дату та джерело повідомлення;
    4) дані особи або осіб, щодо яких здійснюється втручання;
    5) короткий опис повідомленої події;
    6) оцінку поточної безпеки дитини;
    7) вжиті захисні заходи;
    8) висновки Координатора або Інтервенційної групи;
    9) узгоджений обсяг підтримки дитини – якщо він потрібен;
    10) інформацію про повідомлення відповідних служб, органів або установ – якщо застосовується;
    11) інформацію про здійснення інших необхідних процедур – якщо застосовується;
    12) спосіб подальшого моніторингу ситуації дитини – якщо він потрібен;
    13) інформацію про завершення втручання.
3. Карта доповнюється в ході справи виключно в обсязі, необхідному для документування суттєвих дій та рішень.
4. Окрема Карта повідомлення та окремий План підтримки дитини не складаються.

Розділ XII
Підтримка дитини в межах втручання

§ 48. Визначення підтримки дитини

1. Якщо характер події або ситуація дитини свідчать про потребу подальшої підтримки після втручання, її обсяг визначає Координатор або Інтервенційна група.
2. Обсяг підтримки фіксується у відповідній частині Карти втручання.

3. Відповідно до потреб дитини підтримка може включати, зокрема:
    1) психологічну або педагогічну допомогу;
    2) медичну допомогу або іншу спеціалізовану підтримку;
    3) зміну організації поточної опіки;
    4) заходи, що підвищують безпеку дитини;
    5) обмеження контакту з особою, яка може становити загрозу;
    6) інші заходи, що випливають з індивідуальних потреб дитини.
4. Обсяг підтримки має бути обмежений заходами, які дійсно потрібні дитині, і не повинен дублювати допомогу або документацію, що ведеться на іншій підставі.

§ 49. Реалізація та оцінка підтримки

1. У Карті втручання, якщо це потрібно, зазначаються:
    1) узгоджені заходи;
    2) особа або суб'єкт, відповідальний за їх реалізацію;
    3) спосіб або строк оцінки ситуації дитини.
2. Думка дитини враховується відповідно до її віку, рівня розвитку та характеру вжитих заходів.
3. Якщо ситуація дитини змінюється, обсяг підтримки може бути відповідно скоригований, що фіксується в Карті втручання.
4. Ведення окремого документа «План підтримки дитини» не вимагається.

§ 50. Зберігання документації

1. Реєстр та Карти втручання веде і зберігає PCPR.
2. В окремих будинках не ведуться окремі реєстри або повна документація втручань.
3. Особам, які здійснюють поточну опіку, передається виключно інформація, необхідна для забезпечення безпеки дитини та реалізації узгоджених заходів.
4. Доступ до документації мають особи, участь яких є необхідною з огляду на проведення втручання або обов'язки, що випливають із законодавства.
5. Документація зберігається у спосіб, що захищає її від доступу неуповноважених осіб, відповідно до правил, що діють у PCPR.

Розділ XIII
Підготовка дорослих та освіта дітей

§ 51. Ознайомлення зі Стандартами

1. Осіб, які здійснюють поточну опіку над дітьми, та осіб, які регулярно працюють з дітьми, ознайомлюють зі Стандартами в обсязі, що стосується виконуваних ними завдань.
2. Ознайомлення охоплює, зокрема:
    1) правила безпечних взаємин з дітьми;
    2) спосіб реагування на підозру щодо заподіяння шкоди;
    3) правила прийняття повідомлення від дитини;
    4) обов'язок передати інформацію Координатору;
    5) порядок дій у ситуації безпосередньої загрози.
3. Ознайомлення зі Стандартами підтверджується підписанням Заяви.

4. Після суттєвої зміни Стандартів відповідних осіб інформують про обсяг внесених змін.

§ 52. Навчання осіб, які працюють з дітьми

1. PCPR забезпечує можливість навчання або інструктажу осіб, які працюють з дітьми, в обсязі, необхідному для належного застосування Стандартів.
2. Зміст навчання адаптується до виконуваних завдань і може охоплювати, зокрема:
    1) розпізнавання ознак заподіяння шкоди;
    2) безпечні взаємини з дітьми;
    3) прийняття повідомлень;
    4) реагування на насильство між однолітками та загрози в Інтернеті;
    5) проведення втручань.
3. Додаткове навчання проводиться за потреби, зокрема після суттєвої зміни Стандартів або коли досвід втручань свідчить про необхідність доповнення знань.

§ 53. Освіта дітей

1. Дітей у спосіб, відповідний до їхнього віку, можливостей та мови, ознайомлюють з:
    1) основними правами та правилами безпеки;
    2) поведінкою, яку вони не зобов'язані приймати;
    3) способами повідомлення про тривожні ситуації;
    4) правилами безпечного користування Інтернетом;
    5) доступними особами та місцями, де вони можуть отримати допомогу.
2. Інформація надається після прийняття дитини до будинку та повторно, коли це необхідно з огляду на її вік, ситуацію, зміну правил або виявлені загрози.
3. Освіта може проводитися індивідуально або в групі, за участю, зокрема, психолога, педагога, Координатора або особи, яка здійснює опіку.
4. Дітей, відповідно до їхнього віку та можливостей розвитку, також ознайомлюють зі Стандартами з використанням спрощених та навчальних матеріалів, зокрема графічних і образотворчих матеріалів, робочих аркушів, розмальовок або інших засобів, адаптованих до віку дитини.
5. Від дитини не вимагають підписання заяви про те, що вона знає або розуміє Стандарти.

§ 54. Документування заходів

1. Ознайомлення дорослих зі Стандартами та проведене навчання документуються у спосіб, прийнятий у PCPR.
2. Освітні заходи, що проводяться з дітьми, можуть фіксуватися у документації поточної роботи з дітьми без створення окремого реєстру навчання дітей.
3. Якщо під час навчання або занять буде виявлена інформація, що може свідчити про заподіяння шкоди дитині, діють відповідно до правил повідомлення, визначених у Стандартах.

Розділ XIV
Моніторинг та оцінка Стандартів

§ 55. Поточний моніторинг

1. PCPR контролює застосування Стандартів у межах поточних завдань, пов'язаних з наглядом за закордонною інституційною прийомною опікою.
2. Під час моніторингу використовуються, зокрема:
    1) інформація з Реєстру повідомлень та втручань;
    2) досвід, отриманий під час проведених втручань;
    3) інформація, отримана в межах нагляду за будинками;
    4) зауваження дітей, опікунів, працівників і фахівців.
3. Моніторинг не вимагає ведення окремої документації, якщо необхідна інформація міститься в документах, які вже веде PCPR.
4. З метою з'ясування думки дітей та оцінки їхнього відчуття безпеки PCPR може використовувати короткі анкети, бесіди, образотворчі інструменти, картки спостереження або інші форми, адаптовані до віку, стану здоров'я та комунікаційних можливостей дітей. Вибір способу моніторингу має забезпечувати дитині можливість вільно висловити свою думку і не може замінювати процедуру повідомлення або втручання.

§ 56. Періодична оцінка Стандартів

1. Стандарти оцінюються не рідше одного разу на рік за допомогою анкети щодо оцінки стандартів захисту дітей.
2. Оцінка служить, зокрема, для встановлення, чи:
    1) Стандарти є актуальними та придатними до застосування на практиці;
    2) діти знають доступні способи отримання допомоги;
    3) система повідомлень і втручань функціонує належним чином;
    4) існує потреба змінити або спростити прийняті рішення.
3. Під час оцінки у відповідному обсязі враховуються думки дітей, оцінка їхнього відчуття безпеки, а також думки опікунів та інших осіб, які здійснюють опіку над дітьми.
4. За результатами оцінки складається коротка інформація з основними висновками та можливими пропозиціями змін.

§ 57. Оновлення Стандартів

1. Стандарти оновлюються у разі змін законодавства, організації закордонної інституційної прийомної опіки або коли досвід їх застосування свідчить про необхідність внесення змін.
2. Перегляд також може бути проведений після серйозної події, що стосується безпеки дитини, якщо є потреба оцінити ефективність прийнятих рішень.
3. Оновлення Стандартів здійснює Директор PCPR у спосіб, відповідний до порядку їх введення.
4. Після внесення суттєвих змін відповідно оновлюються матеріали та інформація, доступні дітям і особам, які застосовують Стандарти.

Розділ XV
Надання доступу до Стандартів та інформації для дітей

§ 58. Доступність Стандартів

1. Актуальна версія Стандартів доступна в PCPR, у кожному будинку, на який поширюється їх застосування, а також в електронній формі у місці, визначеному PCPR.
2. Для дітей готується скорочена, зрозуміла версія Стандартів, адаптована до їхнього віку, комунікаційних можливостей та мови.
3. За потреби інформація надається з використанням простої мови, графічних матеріалів, піктограм або інших доступних форм комунікації.

§ 59. Інформація, доступна для дітей

1. У кожному будинку в місці, легко доступному для дітей, розміщується інформація, що містить щонайменше:
    1) осіб, до яких дитина може звернутися по допомогу;
    2) цілодобовий номер для повідомлень;
    3) QR-код форми повідомлення;
    4) номер екстреної допомоги 112.
2. Інформація має бути доступна дитині без необхідності просити дорослу особу надати доступ.
3. Контактні дані та QR-код повинні бути актуальними.

§ 60. Інформація для відвідувачів

1. Відвідувачам надаються правила безпеки дітей, що діють під час візиту.
2. Ознайомлення з правилами підтверджується відповідно до прийнятої форми Журналу відвідувачів будинку.
3. Матеріали надаються мовами, які дають відвідувачу можливість зрозуміти основні правила.

Розділ XVI
Прикінцеві положення

§ 61. Відповідальність за застосування Стандартів

1. За впровадження Стандартів та нагляд за їх функціонуванням відповідає Директор PCPR.
2. Координатор закордонної опіки координує їх щоденне застосування в будинках та функціонування системи повідомлень і втручань.
3. Психолог і педагог беруть участь у реалізації Стандартів у межах своїх компетенцій.
4. Особи, які здійснюють поточну опіку, та інші особи, які працюють з дітьми, застосовують Стандарти відповідно до виконуваних завдань.

§ 62. Співвідношення з іншими нормативними актами

1. Стандарти застосовуються разом із чинним законодавством та іншими процедурами PCPR, що стосуються опіки, нагляду та безпеки дітей.

2. Стандарти не замінюють обов'язків, що випливають із законодавства, зокрема обов'язку надати допомогу або повідомити відповідні органи.
3. Стандарти мають застосовуватися у спосіб, що обмежує дублювання дій та документації, які ведуться на підставі інших нормативних положень.

§ 63. Документи, що використовуються для реалізації Стандартів

1. Для реалізації Стандартів використовуються, зокрема:
    1) Реєстр повідомлень та втручань;
    2) Карта втручання, яка за потреби містить обсяг підтримки дитини;
    3) електронна форма, доступна за QR-кодом;
    4) Інструкція з обслуговування цілодобового номера для повідомлень;
    5) Журнал відвідувачів будинку;
    6) Заява про ознайомлення зі Стандартами;
    7) скорочена версія Стандартів та інформація, анкети й розмальовки, призначені для дітей.
2. Форми та матеріали можуть бути адаптовані технічно, мовно та графічно, якщо це не змінює правил, що випливають зі Стандартів.

§ 64. Набрання чинності

1. Стандарти набирають чинності у строк, визначений наказом Директора PCPR.
2. З дня набрання ними чинності документи та матеріали, що використовуються, приводяться у відповідність до положень Стандартів у необхідному обсязі.